

LOGAŠKE NOVICE

WWW.LOGATEC.SI - GLASILO OBČINE LOGATEC - LETNIK LII - MAREC 2021 - ŠT. 3

| Pametno mesto

| Sto let osvoboditve
Logatca

| Logatčanke v očeh
statistike

| Februarsko priznanje
2020

OBČINI LOGATEC PLAKETA ZA RAZVOJNI PRODOR 2021 IN ZLATI CERTIFIKAT ISSO 2021

Konferenca Zlati kamen je strokovno srečanje na področju lokalne samouprave v Sloveniji in je namenjeno tistim, ki vodijo in upravljajo občine ter delujejo v javni upravi, javnih in zasebnih podjetjih, ki sodelujejo in spremljajo razvoj občin. Rdeča nit letošnjega desetega jubilejnega izbora je bila soustvarjanje, zmožnost občin za sodelovanje.

V finalni izbor za razvojno najprodornejšo občino leta so se uvrstile:

- Nova Gorica in Trzin iz zahodne Slovenije,
- Grosuplje in Logatec iz osrednje ter jugovzhodne Slovenije,
- Luče in Ravne na Koroškem z območja od Koroške do Posavja ter
- Benedikt in Sveta Ana iz vzhodne Slovenije.

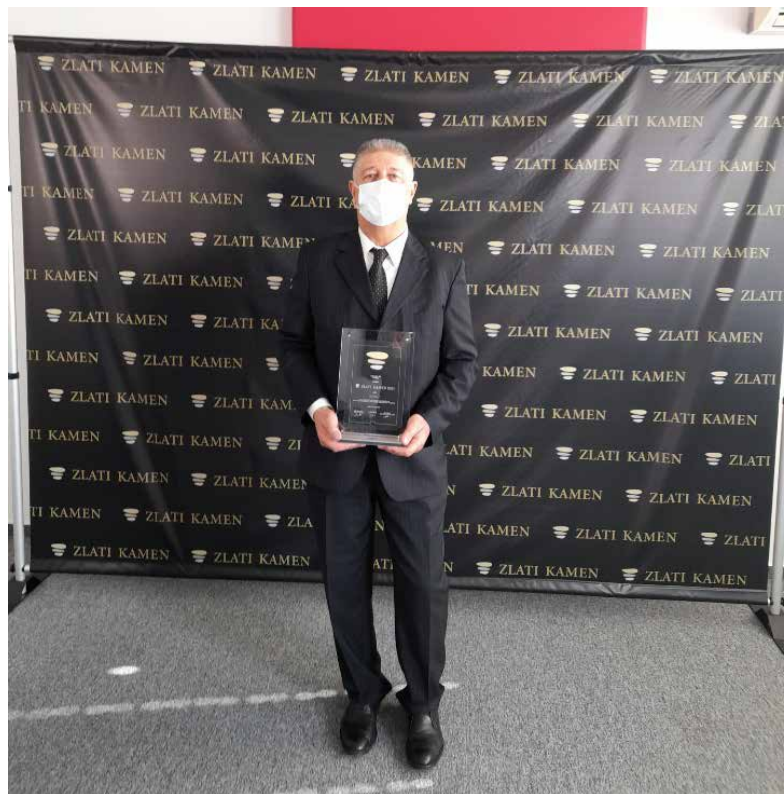
Na osrednjem dogodku, 12. februarja, ki je vrhunec večmesečnega raziskovalnega dela o razvojnem napredku slovenskih občin v sklopu raziskovalnega projekta in izbora Zlati kamen, so bile razglašene regionalne nagrajenke: Grosuplje, Luče in Benedikt ter prejemnica nagrade Zlati kamen 2021 - razvojno najprodornejša občina – Nova Gorica. Občini Logatec je bila v finalnem izboru podeljena plaketa Zlati kamen 2021, in sicer za razvojni prodor 2021 v regiji Osrednja in Jugovzhodna Slovenija.

In zakaj se je občina Logatec uvrstila med finalistke za nagrado Zlati kamen 2021? Letošnjim finalistkam se je pridružila zaradi hitrih sprememb v občini v kratkem času. »Številni projekti v zadnjem obdobju imajo izrazito socialno, povezovalno ali okoljsko noto. V kraju dajejo močan poudarek sodelovanju med občino in prebivalci, podjetji, društvi in podobno. Poudarjajo skladen razvoj celotne občine. Sistematično skrbijo za socialno kohezijo. V zadnjih 12 letih so obnovili večino objektov kulturne dediščine. Ob tem se občina dinamično razvija, kar razkrivajo premiki pri kazalnikih ISSO. V petih letih je glede na sestavljeni indeks razvoja Logatec napredoval za 35 mest. S tem je občina živ dokaz za to, da se dinamični razvoj in vsebine, kot sta ohranjanje dediščine ali socialna občutljivost, ne izključujejo,« so o občini Logatec zapisali organizatorji in podeljevalci nagrad Zlati kamen 2021.

Občina Logatec je letos zasedla 17. mesto med vsemi slovenskimi občinami. S tem se je uvrstila med občine, ki ponujajo prebivalcem kakovostno raven življenja in jih odlikuje solidna in uravnotežena stopnja doseženega razvoja. Uvrstitev občini prinaša zlati ISSO certifikat razvojne odličnosti za leto 2021. Izhodišče za podelitev certifikata so konkretni in merljivi podatki, združeni v Indeks ISSO. Ta je sestavljen iz večjega števila kazalnikov, izvedenih iz statističnih, finančnih in gospodarskih podatkov o občini. Meri doseženo stopnjo njene razvitosti. Spremlja demografska gibanja, učinkovitost delovanja občine, dinamiko gospodarskega razvoja, stanje na trgu dela in na področju izobrazbe, življenjski standard, stopnjo socialne kohezije in stopnjo okoljske ozaveščenosti v občini.

*Priznanji na slavnostni podelitvi je prevzel
podžupan Občine Logatec Peter Antičević.*

Občina Logatec

IZ OBČINSKE HIŠE

Kako zadovoljni so občani z delom občinske uprave?	str. 4
V leto 2021 z 22-milijonskim proračunom	str. 6
Občina Logatec v pilotnem projektu PAMETNO MESTO LOGATEC	str. 6
Prenovljena dvorana v GRC Zapolje	str. 10

AKTUALNO

Letos brez gregorjevega – pa vendar z Gregorjem	str. 11
Obiski v DS Logatec	str. 13
Starejši za starejše v letu 2020	str. 14

V SREDIŠČU

Logatčanke v očeh statistike	str. 18
Špela Albreht: Bodite zadovoljni in cenite, kar imate	str. 18
Mateja Plevnik: Tudi poklic veterinarja se feminizira	str. 19
Metka Bogataj: Narava je najboljša zdravnica	str. 20

KULTURA

Roman Treven – kronist Hotedršice in Ravnika	str. 22
Alojz Maček: 70 let uspešnega prepevanja	str. 22
Knjižnica Logatec pred novimi izzivi	str. 25

MLADI

Društvo Mladinski center sv. Nikolaja	str. 26
---	---------

ŠPORT

Začetki košarke v Logatcu	str. 27
Šport mladih po koroni	str. 30
Logatčan, ki skrbi za smuči najboljše šprinterke na svetu	str. 36

Spoštovane, spoštovani,

v mesecu marcu sta dva dneva posvečena našim dekletom, ženam in materam. Prav bi bilo, da je vsak dan v letu osmi marec, materinski dan, nikoli ne pozabimo na spoštovanje nežnejšega spola, kajti brez žensk bi bilo življenje pusto, brez energije in motivacije za življenje. Spoštujmo se, žena, mož, dedek, fant, babica, dedek. Žena in mož nista enaka, imata vsak svoje poslanstvo, se dopolnjujeta, sta eno in le skupaj ohranjata človeštvo. Žena in mož sta in morata biti enakopravna v vseh pogledih.

Živimo v zelo vihnem času, polnem velikih nasprotij in izkoriščanja šibkejših. Nihče nima pravice posegati v polje posameznika brez dovoljenja. Celó v 21. stoletju si marsikdo iz različnih stanov domišlja, da je s svojim položajem, funkcijo nad drugimi. Prav je, da nadrejene, funkcionarje spoštujemo, jim izkazujemo hvaležnost za zaupano jim delo, kajti s svojim položajem imajo, vsaj morali bi jo imeti, visoko moralno in materialno odgovornost do ljudi in skupnega premoženja. Država, občine, delovni kolektivi, šport, kultura morajo imeti vodje, menedžerje, ki v okviru zakonodaje organizirajo družbo, proces in delovne naloge. Orkester brez dirigenta je razglašen. Za vse položaje morata imeti enake možnosti oba spola, brez privilegijev. Ljudje smo različni, nista dva enaka. Imamo vseh vrst prirojenih danosti, a tudi hib. Spoštovati moramo vsakega posameznika, kljub telesni drugačnosti in svetovnonazorskemu pogledu. Kaj je spoštovanje? Biti spoštovan in spoštovati je zelo močna energija, lahko bi rekli, da je enako kot ljubezen, saj je spoštovanje velik del ljubezni. Ko se mlad par odloči za spočetje, mora prevladovati zelo močna ljubezen. Nosečnost, otrok, materinstvo morajo biti zaželeni. Mati in v njej otrok morata čutiti ljubezen očeta in okolice, kjer živijo in čakajo rojstvo. Ta ljubezen je največji dar, popotnica novorojenemu otroku za vse življenje. Spoštujmo se, odpuščajmo in mislimo dobro. Kar bomo sejali, to bomo želi, krat deset, dvajset, trideset. Pazimo na vsako besedo, ki jo izrečemo otroku, ženi, možu, bližnjim. Živa beseda ima veliko moč, daje gibanje in razpoloženje družbi. Bodimo dobronamerni s pozitivnim nabojem.

Spoštovani fantje, gospodje, ob 8. in 25. marcu stisnimo dekletom, ženam, materam roko in se spoštljivo zahvalimo za vse njihovo delo ter skrb. Podarimo jim šopek, čestitajmo za praznik in ne pozabimo: vsak dan bodimo »džentelmenik«.

Vsem vse lepo, vam, spoštovane, pa čestitke za praznik.

Župan Berto Menard

Logaške novice, glasilo Občine Logatec

ISSN 03509281

Logaške novice brezplačno prejmejo vsa gospodinjstva v občini

Izdajatelj: Občina Logatec,

Tržaška 50 A, 1370 Logatec

Odgovorna urednica:

Blanka Markovič Kocen

Uredniški odbor: Metka Bogataj, mag. Dejan Šraml, Marcel Štefančič, Branislav Pevec, predstavnik/predstavnica Občine Logatec za odnose z javnostmi

Grafično oblikovanje in tisk: Grafika Gracer, d.o.o.,

Grafični koncept: Nicolas Sautet

Datum izida: 10. 3. 2021

Naklada: 4.650 izvodov

Naslovnica: Podelitev Februarskih priznanj za leto 2020

Foto: Primož Godina

Logaške novice izhajajo enkrat mesečno. Roki izida in oddaje prispevkov so objavljeni na spletni strani občine Logatec. Prispevki naj ne bodo daljši od ene tipkane strani, pisava Times New Roman, pt 11. Pisma bralcev so lahko dolga največ eno tipkano stran, pisava Times New Roman, velikost pisave 11 pt. Prispevke s fotografijami pošljite na poštini ali elektronski naslov. Prispevki naj bodo kratki in jedrnat, pripišite ime in priimek avtorja prispevka in fotografije ter kdo oziroma kaj je na fotografiji. Nepodpisanih prispevkov ne bomo objavili, uredništvo si pridržuje tudi pravico do krajšanja in neobjave prispevkov.

KAKO ZADOVOLJNI SO OBČANI Z DELOM OBČINSKE UPRAVE?

Zadovoljstvo občanov in občanov z delom občinskih organov in z izvajanjem javnih nalog v občini je za nadaljnje izvajanje projektov in aktivnosti v občini Logatec ključnega pomena. Občina Logatec je tako lani jeseni ponovno naročila javnomnenjsko raziskavo, izvedeno v okviru stalnega spremljanja zadovoljstva z delom občinske uprave, katere osnovni namen je ugotoviti, v kolikšni meri Občinska uprava Občine Logatec zadovoljuje svoje uporabnike.

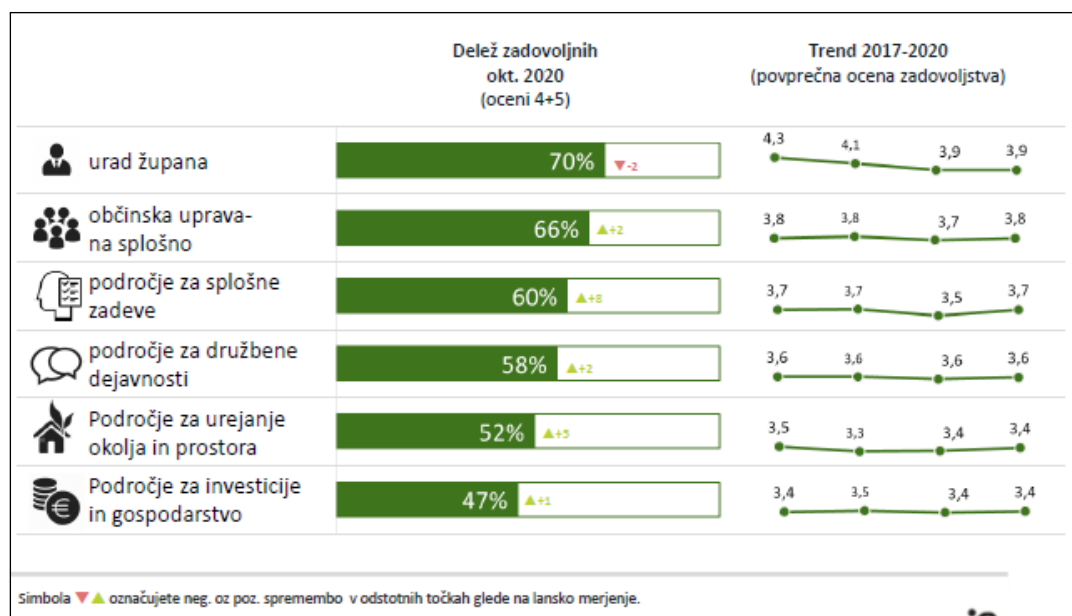
V javnomnenjski raziskavi je v preteklem letu sodelovalo nekaj več kot 300 anketirancev. Njihovi odgovori so pokazali, kako zadovoljni so občani z delom posameznih področij občinske uprave, z delom zaposlenih na Občini, katera so prednostna področja delovanja Občine z vidika občanov, kakšni so predlogi izboljšav na področju dela občinske uprave, kot jih vidijo občani, ter kakšen je njihov odnos do aktualnih vprašanj. Ker se tako vodstvo Občine Logatec kot zaposleni neprestano trudimo, da bi uporabnikom naših storitev ponudili kar najboljše informacije in rešitve, ki bi nas skupaj pripeljale do zastavljenih ciljev, so rezultati navedene ankete odskočna deska za analizo ter izboljšave dela občinskih organov.

Zadovoljstvo po področjih

Analiza rezultatov javnomnenjske raziskave je pokazala, da so povprečne ocene zadovoljstva na vseh področjih v primerjavi s preteklim letom višje. Anketiranci so bili tudi lani najbolj zadovoljni z delom župana (povprečna ocena 3,9) in z delom občinske uprave – na splošno (povprečna ocena 3,7). Iz spodnjega slikovnega prikaza je razvidno, da so zahtevnejša področja občinske uprave, ki jih pokriva oddelka za investicije in gospodarstvo ter okolje in prostor, ocenjena z nižjo oceno (povprečna ocena 3,4). Gre namreč za področja dela, ki sta z vidika uporabnikov – občanov zelo aktualni, vsebinsko pa zahtevnejši; gradnja, investicije, razvoj gospodarstva in oblikovanje prostora. Na področju družbenih dejavnosti, kjer so zadeve nekoliko bolj ustaljene, so občanke in občani bolj zadovoljni (povprečna ocena 3,6). Med anketiranci pa se je v lanskem letu najbolj povišal delež zadovoljnih s področjem za splošne zadeve (povprečna ocena 3,7).

Zadovoljstvo glede na izkušnje z zaposlenimi

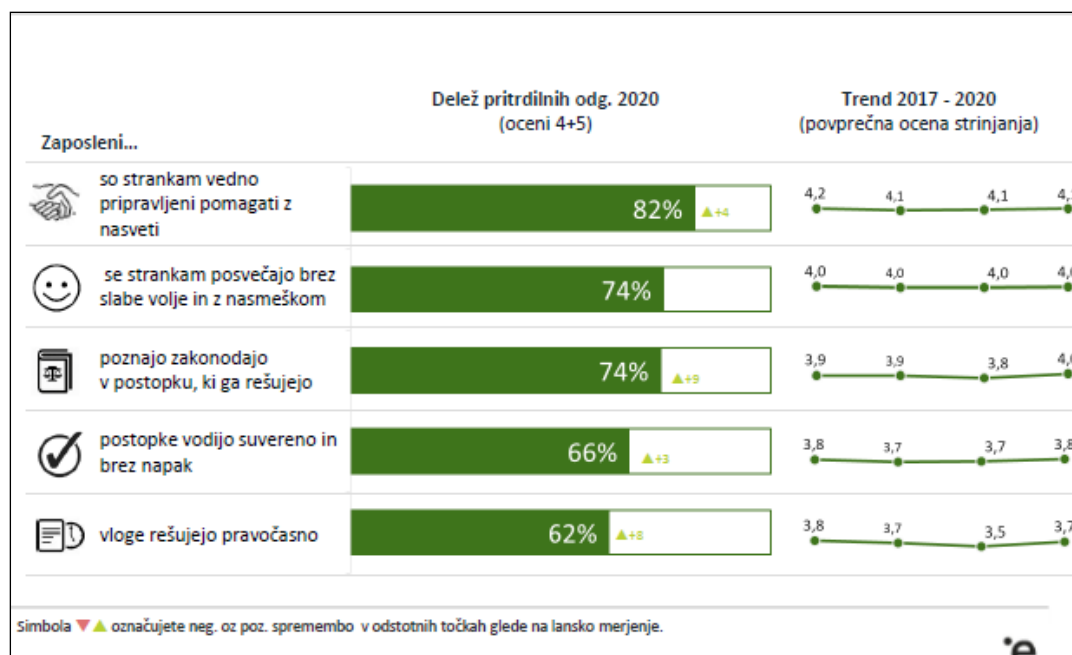
Del rezultatov javnomnenjske raziskave je pokazal tudi, kako so z delom zaposlenih v Občinski upravi Občine Logatec zadovoljne občanke in občani ter

drugi uporabniki storitev. Gre za analiziranje podatkov o tem, kakšen je odnos, sodelovanje

in nudenje strokovne pomoči zaposlenih uporabnikom. Ugotavljamo, da so tudi tu ocene

spodbudne. Zaposleni so namreč v vseh pogledih bolj oziroma enako ocenjeni kot v letu

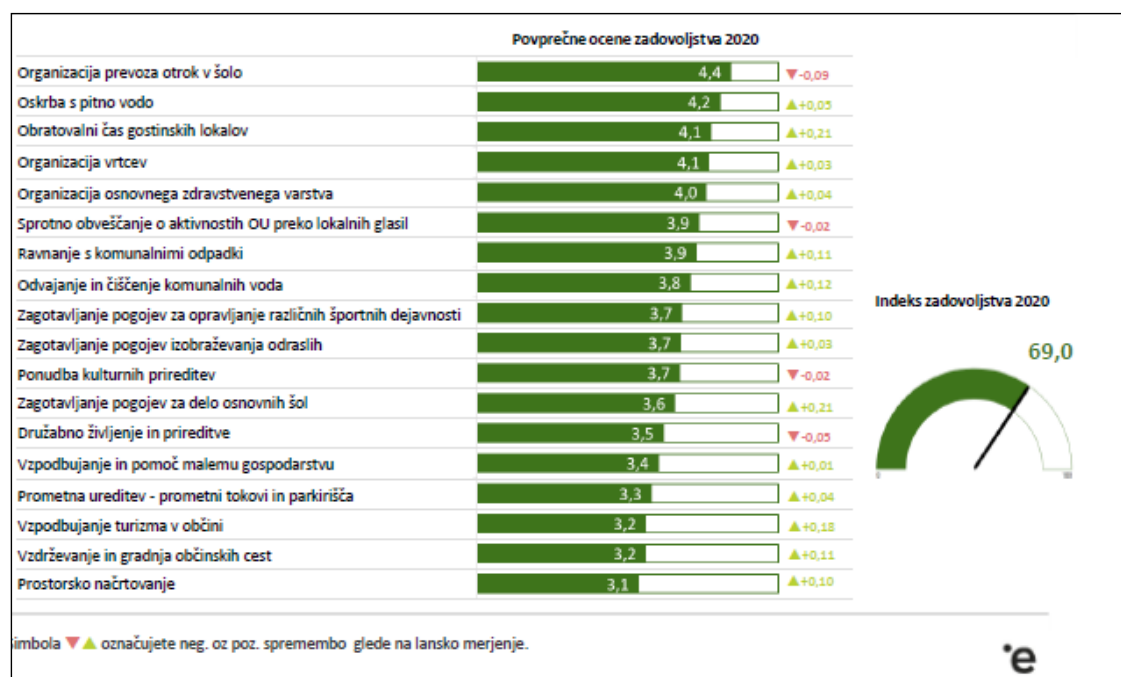
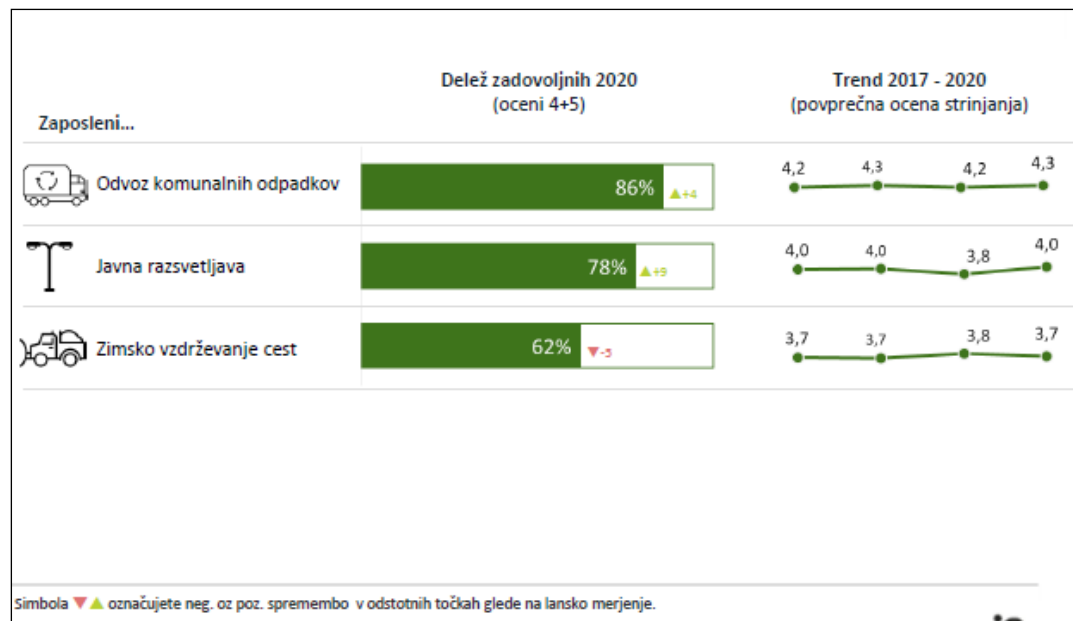
prej. V največji meri se anketiranci strinjajo, da so zaposleni vedno pripravljeni pomagati. Uslužbenci so pri svojem delu s strankam skoraj vedno pripravljeni pomagati z nasveti (povprečna ocena 4,1) ter se jim po večini posvečajo brez slabe volje in z nasmeškom (povprečna ocena 4,0). S povprečno oceno 4,0 pa so bili ocenjeni tudi pri poznavanju zakonodaje in vodenju postopkov. Kot kaže, bo občinska uprava nekaj več naporov morala usmeriti v to, da bodo uslužbenci postopke vodili še bolj suvereno in brez napak (povprečna ocena 3,8) ter da bodo vloge reševali pravočasno (povprečna ocena 3,7). Tu lahko predvidevamo, da na podano oceno še vedno veliko vplivajo dolgotrajni postopki sprememb namenske rabe oziroma sprememb prostorskih aktov.

Izvajanje gospodarskih javnih služb

Eno izmed pomembnih področij izvajanja javnih nalog so tudi gospodarske javne službe, ki jih Občina svojim občankam in občanom ter drugim uporabnikom zagotavlja preko javnega podjetja Komunalno podjetje Logatec d.o.o. Te službe so bile dobro ocenjene. Po mnenju uporabnikov se najboljše izvaja odvoz komunalnih odpadkov (povprečna ocena 4,3), se je pa v primerjavi s preteklim merjenjem povečalo zadovoljstvo z zagotavljanjem javne razsvetljave (povprečna ocena 4,0). Največ nezadovoljstva med anketiranci prinaša zimsko vzdrževanje cest (povprečna ocena 3,7).

Indeks zadovoljstva

Anketiranci so ocenjevali širok nabor storitev, ki jih lokalna samouprava zagotavlja njenim prebivalcem; organizacija prevoza otrok v šolo, oskrba s pi-

tno vodo, organizacija vrtcev, ravnanje s komunalnimi odpadki, prometna ureditev, prostorsko načrtovanje itd. Posamezna področja so bila ocenjena s strani občanov-anketirancev, rezultat tega ocenjevanja pa je indeks zadovoljstva, ki izkazuje povprečno zadovoljstvo vseh anketiranih z vsemi področji. Občina Logatec je za leto 2020 dosegla indeks zadovoljstva 69,0, kar je več kot v letu 2019, ko je bil dosežen indeks 67,6. Indeks zadovoljstva se je v pri-

merjavi s preteklim merjenjem povečal, anketiranci so najbolj zadovoljni z organizacijo prevoza otrok v šolo, najmanj pa s prostorskim načrtovanjem.

Zaključek

Javnomnenjske raziskave tega tipa so prav gotovo dobrodošle, saj nam omogočajo vpogled v ustreznost in zadovoljivost našega delovanja do uporabnikov storitev. Vodstvo in zaposleni

v Občinski upravi Občine Logatec se neprestano trudimo izboljšati postopke in načine svojega dela, da bi se še bolj približali našim občankam in občanom. S podajo predlogov anketirancev, največ se jih je nanašalo na ureditev cest in prometa ter na boljšo komunikacijo in obveščanje, imamo nove podlage in zagon za nadaljnje delo.

Občinska uprava

V LETO 2021 Z 22-MILIJONSKIM OBČINSKIM PRORAČUNOM

Po nekaterih zapletih so svetnice in svetniki na januarski izredni seji soglasno sprejeli proračun za leto 2021 v višini dobrih 22 milijonov evrov.

Med pomembnejšimi letošnjimi projekti je župan Berto Menard navedel izgradnjo za-
drževalnika na Črnem Potoku, ki je pogoj
za nadgradnjo šole v Gornjem Logatcu,
dokončanje investicije vodovoda na Pet-
kovcu, to je 2. sklop v porečju Ljubljane,
izvedbo odvajanja čiste odpadne vode, to-
rej tudi izgradnja manjkajočih kanalizacij
v naselju Logatec, tudi še v sklopu Čiste
Ljubljane, kjer pričakujemo tudi kohezij-
ska sredstva. Večji projekti so še izgradnja
modularne stavbe pri avtobusnem postaja-
lišču pri BS Petrol, kamor naj bi preselili
knjižnico, izgradnja prve faze povezovalne
ceste med obrtno cono za Kliem in obrtno
cono v Zapolju. »Zgraditi moramo še ne-
kaj cest, dokončati gradnjo hodnika proti
avtocesti in krožišča,« našteta župan in
dodaja parkirišča za potrebe zdravstvene-
ga doma na Poštnem Vrtu in na Pavšičevi,
izvedbo projekta Kras Re Vita, razgledišča
med Grčarevcem in Planino ter razgledni

stolp na jakovškem griču. »Na Kalcah bi
radi zgradili obračališče in nekaj parkirišč,
na Poštnem Vrtu tudi kolo park,« poja-
snjuje župan. Hotedršica bo po njegovih
besedah dobila štirioddelčni vrtec z željo,
da bi dokupili zemljišče, ki ga za ta vrtec
potrebujejo. »Tudi v Lazah želimo nade-
ljevati gradnjo vodovoda, v Hotedršici pa
kanalizacije. V občini Logatec bo letos
pripravljen projekt izgradnje vodovoda in
kanalizacije v naselju Zaplana.

Amandmaja potrjena

Skoraj soglasno sta bila na januarski seji
potrjena amandmaja k predlogu prora-
čuna, in sicer amandma na amandma,
da bi iz postavke za Narodni dom vzeli
400 000 eur, od česar bi jih 250 namenili
za poravnavo komunalnega prispevka za
SID banko, dolg bi poravnali v štirih obro-
kih. »Drugi pa je za izgradnjo zbirnega
centra na Ostrem Vrh, vendar pred odlo-
čitvijo sodišča tam ne moremo dobiti grad-
benega dovoljenja. Ko bo to rešeno, bomo
šli verjetno v javno-zasebno partnerstvo.
To se bomo še odločili,« pojasnjuje župan
in dodaja še amandma glede morebitnega

nakupa stavbe Štiri tačke na Cankarjevi v
izogib rebalansu.

Opozicija: več se je treba pogovarjati

Zadovoljstvo z letošnjim proračunom je
izrazila tudi opozicija. Zoran Mojšker,
SDS: »Glede na vse zaplete, ki so se doga-
jali, mi je zelo všeč, da so tudi koalicijski
svetniki prisluhnili tistim zadevam, ki so
v občini trenutno najbolj problematične,
to sta postopek na sodišču za Ostri Vrh in
tožba Energoplana oziroma SID banke.
Amandmaji, ki so jih vložili koalicijski
svetniki, so praktično enaki tistim, ki smo
jih mi vložili že 17. decembra. Seja je bila
razmeroma kratka, ker so se zadeve uskla-
dile. Več se je treba pogovarjati.«

Proračun za leto 2021 izkazuje 22.125.218
eur prihodkov in 22.822.467 eur od-
hodkov. Proračunski primanjkljaj znaša
697.249 eur. Negativna sprememba na ra-
čunu v višini -681.184 eur se bo pokrivala
iz ostanka sredstev na računu ob koncu leta
2020 v enaki višini.

Blanka Markovič Kocen

Občina Logatec v pilotnem projektu »PAMETNO MESTO LOGATEC«

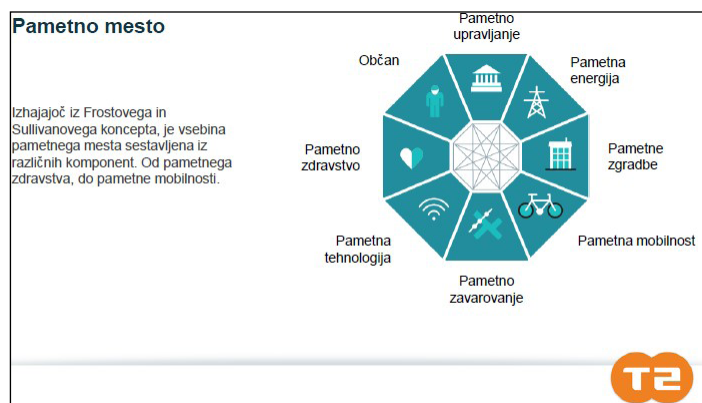
Občina Logatec je lani v poletnem času pričela inten-
zivne priprave na digitalizacijo procesov in izboljšanje
komunikacije s svojimi občani.

Pridružitve evropskemu projektu Intelligent Cities Challenge

Občina je v okviru Skupnosti občin Slovenije pristopila h konzor-
ciju občin, ki se je prijavil na evropski projekt Intelligent Cities
Challenge (več o projektu: <https://www.intelligentcitieschallenge.eu/>), v okviru katerega se identificirajo potrebe občin po digitali-
zaciji in se izvede akcijski načrt uvedbe t. i. pametnih rešitev in
modelov.

PoC Pametno mesto Logatec

Vzporedno je Občina naredila analizo ponudnikov rešitev t. i.
Smart City platform, pri čemer je za sodelovanje izbrala celovito
rešitev, ki omogoča neomejeno vključevanje rešitev, ki jih ponu-
jajo tudi tretji ponudniki. S ponudnikom je bila sklenjena pogodba
o izvedbi pilotnega projekta prav v Logatcu. Pilotni projekt se bo
izvajal po načelu »Proof Of Concept«, po katerem se je sedaj že
pričelo s testiranjem posameznih funkcionalnosti, ki jih platforma
in vanjo vključeni moduli ponujajo. Trenutno se testiranje izva-

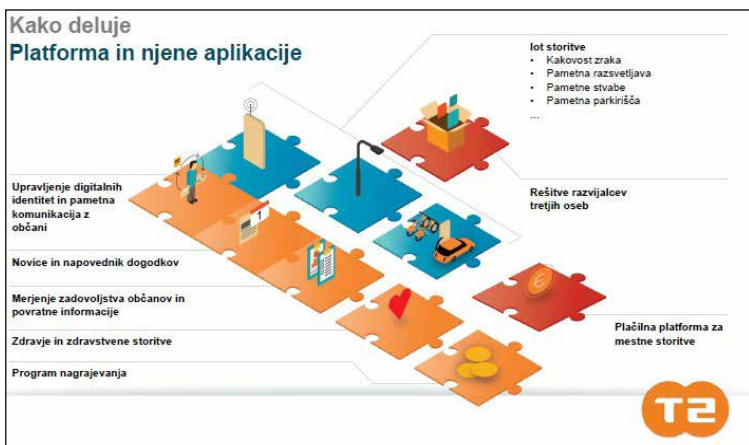

ja še v omejenem okolju (nekaj zaposlenih v občinski upravi v sodelovanju s predstavniki ponudnika), v naslednjih mesecih pa pričakujemo, da bo rešitev že pripravljena tudi za splošno uporabo s strani občanov.

Pametni občan

Občina Logatec se je vsekakor našla v modelu, ki ga ponuja izbrana platforma, in sicer, da je treba v središče pametnega mesta vsekakor postaviti t. i. pametnega občana. Temu sledi zasnova platforme na način, da je velika pozornost namenjena komunikaciji z občani. Glede na sedanje stanje, ko občina z občani lahko komunicira na omejeno število načinov in pri tem uporablja omejeno število komunikacijskih kanalov, je to ena najpomembnejših funkcionalnosti, ki jih želimo vzpostaviti. Namen je namreč, da imajo občani na enem mestu zbrane vse informacije (novice, obvestila, opozorila, dogodki itd. občine in vseh njenih javnih zavodov in podjetij), pri čemer lahko sami izberejo, o katerih želijo biti še posebej obveščeni npr. preko potisnih sporočil mobilne aplikacije, SMS sporočil, ali elektronske pošte. Ker komunikacija ne more biti le enosmerna, pa platforma prinaša tudi funkcionalnost, s pomočjo katere bodo občani lahko komunicirali tudi z občino. Tu gre za možnost posredovanja sporočil neposredno iz mobilne aplikacije in hkrati tudi enostavno prijavo nepravilnosti ali okvar na občinski infrastrukturi.

Nadalje bo platforma omogočala alarmiranje občanov ob določenih izrednih dogodkih. Vsi se spominjamo katastrofe ob požaru v tovarni v sosednji občini, ko se je oblak strupenih izpustov valil tudi preko območja naše občine. V takih ali njim podobnih primerih bo občina na enostaven način lahko o tem obvestila svoje občane preko te mobilne aplikacije. Platforma pa bo omogočala tudi avtomatizirane alarme (npr. o nevarnosti poplav), o vsebini in načinu katerih se bo občina s ponudnikom dogovarjala po koncu pilotnega obdobja.

V nadaljevanju se v okviru platforme predvideva tudi vzpostavitev nagrajevanja za odgovorno ravnanje občanov. Kot primer lahko vzamemo pravočasno plačevanje komunalnih storitev, za kar bi lahko preko te aplikacije občana nagradili, npr. da ima konec leta dodaten popust pri zadnji položnici, ali pa da ima npr. eno brezplačno izposajo knjige v knjižnici. Po vzpostavitvi sistema bo takih možnosti polno. Tako pa bomo končno imeli na voljo tudi nagrajevanje občanov za odgovorno ravnanje, ne samo njihovo kaznovanje za napačno ravnanje.

Internet Of Things in senzorika

Platforma bo občanom ponujala določene podatke, ki jih bodo

zaznavali senzorji, nameščeni na območju občine. Kot primer lahko izpostavimo senzor kvalitete zraka, ki bo občanom preko platforme omogočal sprotno spremljanje kvalitete zraka na območju občine. Platforma pa bo občini omogočala dodajanje širokega spektra različnih senzorjev, kjer gre izpostaviti tudi senzorje polnosti in postavitve odpadnih zabojnikov na ekoloških otokih. Ti bodo namenjeni optimizaciji delovnih procesov komunalnega podjetja. Tako bo komunalno podjetje v realnem času obveščeno o količini odpadkov na posameznem ekološkem otoku.

Skupaj s ponudnikom smo oblikovali tudi scenarij uporabe parkirnih senzorjev. Ti bodo v prvi fazi nameščeni na polnilnih mestih ob električnih polnilnicah ter na invalidskih parkirnih mestih na določenih javnih parkiriščih. Te informacije bodo dobrodošle za voznike električnih vozil, ki bodo tako vnaprej seznanjeni z informacijo ali je polnilno mesto prosto. Informacije o zasedenosti invalidskih mest pa bodo vsekakor dobrodošle našim ranljivejšim občanom.

Mobilnost

Pomembno področje uporabe aplikacije in same platforme je vsekakor tudi področje mobilnosti. Tu platforma predvideva uporabniku prijazno koriščenje informacij o linijah LPP. Uporabnik bo tako z omogočeno lokacijo na katerikoli avtobusni postaji LPP dobil točne informacije o tem, kdaj bo naslednji avtobus prispel na postajo (podobne informacije so sedaj na voljo na ekranih določenih avtobusnih postaj v Ljubljani).

Občina Logatec je pričela tudi s pripravo potrebnih študij za vzpostavitev dodanih polnilnic za električna vozila. V okviru projekta Pametno mesto Logatec pa je bila že vzpostavljena nova polnilnica na parkirišču nasproti Upravnega centra Logatec ob Narodnem domu. Vsekakor bomo v naslednjem obdobju delali na tem, da se električne polnilnice izvede tudi drugje v občini.

Vedno večjo pozornost na evropski ravni namenjajo tudi souporabi avtov (Car Sharing). V okviru izvedbe pilotnega projekta je občina v uporabo dobila tudi električni avto, ki bo po končani fazi testiranja na voljo vsem občanom. Dokler bo število vozil majhno,

bo njihova uporaba omogočena na način, da bo uporabnik vozilo prevzel na parkirnem mestu (polnilno mesto) in ga bo po koncu uporabe moral vrniti nazaj na isto mesto. Rezervacija, razporedi in tudi samo odklepanje vozila bo omogočeno preko mobilne aplikacije Pametno mesto Logatec. Vozilo, ki bo namenjeno souporabi, ste verjetno že opazili na enem izmed dveh novih polnilnih mest na parkirišču nasproti Upravnega centra. Ko bo vozilo pripravljeno za splošno uporabo, boste o tem ustrezno obveščeni.

Enostavno plačevanje storitev

Pilotni projekt v zadnji fazi testiranja predvideva tudi vzpostavitev plačevanja »z enim klikom«. Projekt je zasnovan tako, da bo vsak uporabnik v svoji aplikaciji lahko v realnem času spremljal svoje obveznosti plačila komunalnih storitev in jih kar iz te aplikacije tudi plačal.

V okviru pilotnega projekta bo vzpostavljena možnost plačevanja komunalnih storitev, v nadaljevanju pa se že dogovarjamo, da bodo v aplikacijo vključena tudi plačila upravnih taks občini, plačila do javnih zavodov (šole, vrtci, knjižnica). Na tak način bo vsak občan kar na svojem telefonu lahko imel celoten pregled svojih obveznosti in jih s tega mesta tudi poravnal.

Uvajanje brezpapirnega poslovanja v občinski upravi

Vzporedno z izvajanjem pilotnega projekta Pametno mesto Logatec pa je občina pristopila tudi k povečanju digitalizacije delovnih procesov znotraj občinske uprave. Občina je po več kot 15 letih uporabe dokumentnega sistema, ki ga je uporabljala državna uprava, pričela uvajati nov sistem, ki bo temeljil na vzpostavitvi brezpapirnega poslovanja. Ker se zavedamo, da uvedba take spremembe ni izvedena tako rekoč čez noč, smo si zadali cilj, da je brezpapirno poslovanje uvedeno v meri, kot jo dovoljujejo državni predpisi, v roku dveh let. K zasledovanju navedenega cilja pa bi vsekakor veliko pripomoglo, da bi država sprejela zakon, ki bo urejal e-identiteto državljanov. Le na ta način bo mogoče vloge v upravnih postopkih podajati v celoti na elektronski način.

Uvedba novega dokumentnega sistema pa je vsekakor povezana tudi s projektom Pametno mesto Logatec, saj poleg digitalizacije delovnih procesov želimo v nadaljevanju avtomatizirati določene enostavne upravne postopke do te mere, da bi lahko občan npr. potrdilo o namenski rabi prejel kar takoj v sami platformi Pametno mesto.

Kdaj in kako boste lahko občani pričeli z uporabo platforme Pametno mesto Logatec

Kot že navedeno je platforma trenutno še v testni fazi, kjer je njena uporaba omejena na določene posameznike, ki jo uporabljajo z namenom njenega preizkusa in izboljšav. Ko bo ta faza zaključena, bo uporaba omogočena občanom. Pričakujemo, da bo to že v prvi polovici letošnjega leta. O tem vas bomo še sproti obveščali.

Občinska uprava

PAMETNO MESTO LOGATEC – POSTAVITEV LORAWAN BAZNE POSTAJE

Na Sekirici je februarja začela delovati bazna postaja, ki bo omogočila internet stvari (IoT) in brezžično komunikacijo med napravami v sklopu pilotnega projekta Pametno mesto Logatec. S tem je bil narejen pomemben korak k vzpostavitvi pametnega mesta, katerega namen je občanom Logateca ponuditi informacije in storitve s pomočjo najsodobnejših tehnologij.

LoRaWAN bazna postaja vzpostavlja brezžično omrežje, ki s pomočjo radijskih frekvenc komunicira z gradniki v sistemu pametnega mesta. Glavne prednosti LoRa tehnologije so nizki stroški, velik domet in varnost podatkovnih prenosov med senzorji in napravami. Postavljena postaja omogoča brezžično komunikacijo med napravami v IoT omrežju v radiju 16 km, tako da bo ena bazna postaja zadostovala, da pokrije celotno mesto. Podatki, ki si jih naprave izmenjujejo, so poslani v izjemno majhnih paketih, tako da je predvideni prenos podatkov na mesečni ravni zgolj 20 MB, kar je enakovredno 5 slikam, posnetim s pametnim telefonom, zato poudarjamo, da je morebitno onesnaževanje s sevanjem zanemarljivo.

IoT oziroma internet stvari je koncept povezovanja naprav z internetom, ki jim omogoča medsebojno komunikacijo. V sklopu projekta pametno mesto Logatec je predvidena montaža senzorjev kvalitete zraka, senzorjev nivoja odpadkov v zabojnikih za odpadke na ekoloških otokih, senzorjev zasedenosti parkirnih mest, senzorjev zasedenosti električnih polnilnic in komunikacija s čitalniki registrskih tablic vozil za spodbujanje varne vožnje. Vse te informacije bodo služile izboljšanju kvalitete življenja in varnosti občanov, tako bo lahko vsak občan preveril, katera parkirišča so zasedena, bil opozorjen na slabo kvaliteto zraka ali poiskal najbližjo električno polnilnico in že pred obiskom preveril, ali je prosta. Senzorji nivoja odpadkov v zabojnikih pa bodo komunalnemu podjetju pomagali izboljšati storitve občanom, saj bodo lahko spremljali, kdaj so zabojniki na ekološkem otoku polni ter ali so v ustreznem stanju za namen ukrepanja v primeru vandalizma. V naslednji fazi bo Občina Logatec začela postavljati senzorje, povezane v internet stvari, čemur bo sledil zagon aplikacije za občane in s tem dostop do informacij ter storitev pametnega mesta, predvidoma že v prvi polovici tega leta.

Občinska uprava

S SREDSTVI ZA IZGRADNJO WI-FI OMREŽJA V LOGATCU BREZPLAČNE DOSTOPNE TOČKE NA JAVNIH MESTIH

V okviru 3. poziva WiFi4EU, ki je potekal 19. in 20. septembra 2019, se je Logatec pridružil 31 občinam, ki so na razpisu Evropske komisije prejele sredstva - bon v vrednosti 15.000 EUR za izgradnjo interneta visoke kakovosti prek brezplačnih dostopnih točk Wi-Fi na javnih mestih, kot so parki, trgi, javne uprave, knjižnice in zdravstveni domovi.

Cilj pobude WiFi4EU je državljanom in obiskovalcem zagotoviti dostop do brezplačnega interneta visoke kakovosti po vsej Evropski uniji. Boni, ki jih Evropska komisija financira prek pobude, so dodeljeni za podporo občinam oziroma enakovrednim lokalnim upravam - organom javnega sektorja držav članic Evropske unije pri namestitvi dostopnih točk Wi-Fi v središčih javnega življenja. Skupna vrednost razpisa znaša 120 milijonov EUR, od tega je bone v okviru treh pozivov prejelo kar 155 slovenskih občin, med njimi tudi logaška.

Omrežje WiFi4EU v občini Logatec je že aktivno, do njega je mogoče dostopati na naslednjih lokacijah:

1. Glasbena šola Logatec (2 točki):
 - v smeri trga pred cerkvijo,
 - v smeri na parkirišče pred Zdravstvenim domom Logatec.
2. Narodni dom Logatec (2 točki):

- v smeri Upravnega centra Logatec,
- v smeri športnega igrišča.

3. Športna dvorana Logatec (2 točki):
 - v smeri igrišč,
 - v smeri pokopališča.
4. GRC Zapolje, (1 točka):
 - v smeri parkirišča proti regionalni cesti.
5. KS Tabor (1 točka):
 - v smeri proti vrtcu.
6. Grajski park Vitez (2 točki):
 - v smeri gradu,
 - v smeri parka.

Vse dostopne točke bodo vidno označene z logotipom WiFi4EU. Možnost brezplačnega internetnega dostopa preko brezžičnega omrežja WiFi4EU lahko koristijo vsi občani in obiskovalci. Ob prijavi na omrežje se uporabniku najprej odpre vstopna stran portala WiFi4EU, uporaba omrežja je mogoča brez registracije.

Občinska uprava

Hiša Sadeži družbe Logatec – Slovenska filantropija

REDNE TEDENSKE AKTIVNOSTI

Ponedeljek

- 8.00: **Začnimo dan z jogo** (vodi Alenka Fink; ZOOM in v živo)
- 9.15: **Plesi za dušo** (vodi Darja Bažec; v živo)
- 16.00: **Tečaj slovenščine 1** (vodi Anja Tomazin, potrebne prijave)
- 18.00: **Druženje ob kvački** (v živo)

Sreda

- 11.00: **Tečaj slovenščine 2** (vodi Anja Tomazin; potrebne prijave)
- 15.00: **Druženje ob kitari** (potrebno osnovno predznanje igranja na kitaro, vodi Miro Križaj; v živo)
- 18.00: **Tečaj slovenščine 1** (vodi Anja Tomazin, potrebne prijave)

Četrtek

- 17.00: **Delavnica fotografije v naravi** (vodi Bojan Rupnik; v živo, potrebne prijave; pričetek: 11. marec)
- 19.00: **EFT – tapkamo skupaj** (vodi Maša Kandušer; Skype)

Petek

- 9.00: **Petkovi potepi po Logatcu in okolici** (v živo)
- 11.00: **Tečaj slovenščine 2** (vodi Anja Tomazin, potrebne prijave)

Po dogovoru:

- **pomoč pri uporabi pametnih telefonov in računalnika za starejše** (potrebna predhodna prijava)

Po dogovoru:

- **učna pomoč za otroke iz socialno ogroženih družin** (potrebna predhodna prijava)

Vse aktivnosti so brezplačne. Prostovoljni prispevki so dobrodošli. Več info in prijave na: 070 892 903 ali hisa-logatec@filantropija.org

PRENOVLJENA ŠPORTNA DVORANA V GRC ZAPOLJE

Čeprav je novi koronavirus za nekaj časa ustavil številne družbene in športne dejavnosti, v Zapolju na športnike čaka prenovljena športna dvorana. Priprave na prenovno so se začele letos spomladi, sama prenova pa je bila zaključena konec septembra. Prvi dan oktobra so se tako že začele dejavnosti devetih športnih in dveh odraslih rekreativnih skupin – društev.

Investicija, vredna slabih 70.000 EUR (brez vključenega DDV), od tega bo Občina Logatec slabih 12.000 EUR dobila s strani Fundacije za šport, je prinesla številne izboljšave. V sklopu prenove je bila tako najprej zamenjana dotrajana in tehnično zastarela razsvetljava. Zdaj je dvorana razsvetljena s hellahay bay led svetilkami za visoke prostore. Ker ima športna dvorana kar 550 m² steklenih površin, je bilo treba poskrbeti, da med uporabo letih ne bi prišlo do loma stekel. Ker jih je večina orientirana na južno stran, je bila sončna svetloba moteča, prišlo pa je tudi do pregrevanja dvorane. Iz teh razlogov je celotna steklena površina zdaj zaščitena s certificirano varnostno folijo, ki v primeru loma preprečuje sesutje stekla. Del folije je tudi izolativen, z UV zaščito in odbojem bleščavosti. Kljub naštetim preventivnim ukrepom so stekla še dodatno zaščitena z varnostno mrežo v višini štirih metrov.

Največjo pridobitev v športni dvorani pa zagotovo predstavlja nova tla. Tarashok wisdom HDF je večnamenski kombinirani

točkovno in ploskovno elastični športni pod. Sistem zagotavlja optimalen oprijem in primerno drsnost za danes najzahtevnejše športe. Visoko zmogljiva taraflex površina sistema gerflor je neporozna, zato higienska in enostavna za čiščenje. Uporabljeni materiali ne vsebujejo težkih kovin, topil, formaldehidov in hkrati zmanjšujejo neposredne nevarnosti za poškodbe pri padcu ali drsenju po tleh. Po končani montaži podov so izvajalci takoj pričeli z liniranjem igrišč za badminton, roket, košarko, odbojko, mini odbojko (dve igrišči) in malo košarko (dve igrišči). Čeprav se zdi, da je »risanje črt« preprosto, temu ni tako. Delo je zamudno in natančno. V dvorani je bilo zarisanih skoraj 700 metrov linijskih črt.

Zadnja faza, ki je v teku, predstavlja nakup športne opreme. Tako so v dvorani že nameščeni štirje stensko odmični košarkarski koši z možnostjo regulacije po višini, šest letvenikov, univerzalno stojalo za odbojko in omare za rekvizite. V prihajajočem letu načrtujemo nakup in montažo odbojkarske mreže standardnih dimenzij, pregradne zaveso in osnovnih športnih pripomočkov.

V prenovljeni športni dvorani so po dolgem času posamezne športne skupine zopet začele z vadbami, želimo pa si, da bi jo vsi lahko uporabljali brez omejitev in ukrepov, povezanih z boleznijo covid-19, in da bo kmalu spet polna športnih zanesenjakov.

Občina Logatec

LETOS BREZ GREGORJEVEGA – PA VENDAR Z GREGORJEM

Roman Treven, (roj. 1989), diplomirani inženir gozdarstva in obnovljivih virov, živeč v Hotedršici, zaposlen kot vodja organizacijskega dela z invalidnimi osebami v Zarji 2, je vendarle – ne s sekiro, pač pa s peresom – poskrbel, da Gregor kljub covidu-19 ni obšel naših krajev.

Gospod Roman, glede na vašo univerzitetno diplomo iz gozdarstva in obnovljivih virov bi izpod vašega peresa pričakovali kako literaturo o gozdarstvu, naturi ... , dočakali pa smo vašo pisno besedo, namenjeno poeziji, dramatiki in ljudski dediščini: zgodbam, šegam, navadam. Kako to?

Hm, kako naj rečem? Tu se je prepletalo več dejavnikov. Ko sem se po srednji tehnični gozdarski šoli odločal za nadaljnji študij, sem tehtal med gozdarstvom in zgodovino. Torej preteklost me je nekako spremljala že izpod domače strehe. Ljudske pripovedi so na vsak način spodbujale mojo radovednost in z njo občudujoče spoznavanje ljudskih navad, šeg in običajev, ki so se ponujale med ljudmi našega kraja.

Ampak od poslušanja do zapisovanja so bržčas potrebna še kaka posebna nagnjenja, občutek za jezik in njegovo pisno uporabo, tudi dovršen del ustvarjalnega duha. Kaj?

Prav gotovo. Najprej naj povem, da so mi ljubezen do slovenskega jezika umeščali v nepozabno zavest že stari starši, ki jim je materinščino na svoj način odrekala porapalska italijanizacija. Na nadaljnjo pot v prepoznavanje lepote jezika in slovenske literature me je navdušujoče popeljala zlasti osnovna šola v Gorenjem Logatcu. In tako sem se lotil zapisovanja zgodb, ki so temeljile na ljudskih pripovedih in jih je bilo najti za vsakim grmom, kot bi dejal Ivan Albreht, slovenski pesnik, pisatelj in dramatik. Na željo mladih v Hotedršici sem se lotil tudi priložnostne dramatike za potrebe miklavževanja in kresnikovanja. Po uspešni uprizoritvi komedije *Barbara, saj bo* (izkupiček od uprizoritve smo namenili prenovi cerkve sv. Barbare na Ravniku) sem se posvetil *Ljubezni na meji* pa še čemu.

Letos je vse tako kazalo, da nam bo virus odnesel gregorjevo. Pa se tako le ni zgodilo. K nam je prineslo sv. Gregorja v vaši svojsko domiselni literarni obdelavi ...

Ha-ha-ha, mislite na ptičjo ženitev ...?

Ja, v mislih imam vašo imenitno upodobitev Gregorjevega duha v zgodbi Na gregorjevo se ptički ženijo z ilustracijami Aline Asberg Nabergoj ob spremni besedi etnologinje in kulturne antropologinje Mirjam Perez Zelenc.

Lotil sem se gregorjevega z drugačnim izhodiščem; ne s sejmom,

Roman Treven, mladi pesnik, pisatelj in dramatik (Foto: Vinko Meze)

pač pa z zgodbo, ki sicer temelji na ljudskem izročilu. Gregorja sem obdelal z elementi legende, mita, pripovedke in pravljice. Pripoved govori o tem, kako je v davnih časih ajdovskih deklic prispel v naše kraje sv. Gregor. Z ajdovsko deklico sta prebudila sonce in z njim pomlad. Golobica Jasna pa naznani Gregorju, da je sredi vasi srečala lačne otroke. Ti so se Gregorju zasmilili v dno duše, pa jih je povabil na svatbo, kjer sta mu trdosrčna nevesta in ženin bogato postregla, revne otroke pa nagnala. Na Jasnin namig so otroci z Gregorjem krenili k babici Krasni, ki jim je z darovi gozdnih živali spekla potico. Potem ko so se najedli dobrot, so jim črički zaigrali in vsi so vzradoščeno zaplesali. Po travniku je ostalo vse polno dobrosočnosti, kot bi se ptički ženili. In res, od takrat velja, da se na gregorjevo ptički ženijo.

Hvala vam za droben pogled v vašo literarno delavnico, še posebej za srečanje s sv. Gregorjem, ki mu do živega ni mogel niti ok(oro)nani virus. Pa še veliko leposlovja, gospod Roman!

Marcel Štefančič

PRIRAST LESA IN GOZDNO MEDENJE SI NE KONKURIRATA

Kar zadeva gospodarski pomen gozda, najprej pomislimo na les, potem šele na gobe, borovnice in maline, pred božičem na božično drevo in mah ter seveda med. Ta je pomemben gozdni 'pridelek'. Celo bistveno bolj, kot si mislimo.

Na primeru pomena gozdnega medenja v gozdnogospodarski enoti Ravnik na območju med Logatcem in Lazami so pred dobrima dvema desetletjema izračunali, da je čisti vrednostni donos medu v enoti predstavljal 45 odstotkov čistega vrednostnega donosa lesa. V letih obilnega medenja pa je lahko denarna vrednost medu celo 1,7-krat večja od čistega donosa lesa. Podatki so povzeti po diplomski nalogi iz leta 1995 sedanjega logaškega revirnega gozdarja Mateja Skvarče.

Za boljše izkoriščanje gozdnega medenja pa je še ena možnost, o kateri se je pred dobrim desetletjem že govorilo. Namreč, da bi se v okviru Zavoda za gozdove Slovenije podobno kot se ukvarjajo z lovstvom, ukvarjali tudi s čebelarstvom, kjer bi okrog 30 gozdarjev pridobilo licenco za napovedovanje gozdnega medenja. Kljub velikemu potencialu se namreč ugotavlja, da se izkoristi manj kot desetino potenciala gozdnega medenja. Glede na zgoraj navedene podatke, bi bilo to smiselno.

»Ker včasih prihaja do nesoglasij med čebelarji in gozdarsko stroko, naj na tem mestu še omenimo, da pojav obilnega gozdnega medenja ne zmanjšuje prirastka lesa. Zaznati je celo nadpovprečen debelinski prirastek,« je še ena od ugotovitev iz omenjene diplomske naloge.

Sicer poznamo veliko vrst medov v Sloveniji, nekako najbolj univerzalen je cvetlični. Tega pa na eni strani zaradi zaraščanja

takih travnikov, ki jih ni moč kositi z mehanizacijo, na drugi strani pa zaradi bolj intenzivnega izkoriščanja travinja, ki ga je moč strojno obdelovati, ni več toliko, kot ga je bilo. Zato je za čebele na Logaškem najpomembnejša gozdna paša.

V gozdu čebelam številne drevesne vrste nudijo cvetni prah, medicino in mano. Najprej pa je tu gozdna podrast, ki od februarja do pozne jeseni daje po malem čebelam nekaj paše. Od drevesnih vrst se najprej začne nabiranje cvetnega prahu (lahko že v januarju) na za gozdarsko rabo nepomembni leski. Nadalje so za razvoj čebel pomembne večina vrst vrb in divje češnje. Vendar kar naberejo čebele na teh rastlinah v gozdu, je zgolj za razvoj družine. Pomembni viri medenja se pojavijo šele v maju, ko medita javor in smreka, juniju, ko je lipa, v pozno poletje pa se lahko potegne medenje jelke oziroma hoje. V zadnjih letih se ponekod jeseni pojavlja še medenje bršljana, ki pa ga čebelarji ne marajo, saj ta med zelo močno kristalizira in lahko povzroča velike težave pri prezimovanju čebel.

Še kmalu ne bo tako, kot je bilo

Do žleda, ki se je pojavil 31. januarja 2014 in je močno spremenil gozdno krajino, sta glede pridelave medu prednjačili smreka in jelka. Ker pa so listavci nekoliko bolje preživeli posledice žleda in ker je v naslednjih letih veliko smrekovih sestojev na Logaškem močno poškodovan ali uničil lubadar, čebelarji po letu 2014 nismo imeli spodobne letine. Vendar pa je treba gledati naprej z optimizmom. Gozdovi se obnavljajo, precej se širi javor in čebelarji več upanja polagajo v pašo na njem. Pa tudi iglavci se bodo obnovili!

Gozdno medenje je premalo izkoriščeno.

Besedilo in foto: Marjan Papež

LOGAŠKI PLANINCI V LETU 2020 AKTIVNI NA RAZGLEDNI PLOŠČADI

V planinskem društvu Logatec v letu 2020 nismo počivali. Novo leto smo pričakali na razgledišču, kjer se nas je srečalo približno 60. Vpisna knjiga je bila že sredi novembra lani popisana z 2.310 imeni iz 86-ih krajev. Obisk so zabeležili tudi obiskovalci iz Italije, Avstrije, Španije in z Nizozemske.

Vetrovno neurje je odkrilo severno stran strehe na razgledišču, ki pa smo jo po nekaj dneh uspešno sanirali. V marcu smo postavili dodatno leseno ograjo, ki povezuje stebre pod razgledno ploščadjo, namenjeno boljši varnosti in lepšemu videzu

objekta s spodnjega pogleda na razglednik. Junija in julija smo dvakrat pokosili nadležno rastlinje in tako zagotovili varnejšo hojo, za lažje pristopanje pa so nadelane štiri stopnice. Avgusta je očiščen teren za betonsko nosilno podlago nosilcev za lično izdelano informacijsko tablo, ki je bila z dovoljenjem lastnika postavljena v septembru. Z lesenimi sekanci je posuta okolica razgledišča ter pristopna pot. Oktobra smo staro, dotrajano slovensko zastavo zamenjali z novo.

Zaradi covida-19 se je zelo povečal obisk - ob lepšem vremenu tudi več kot sto obiskovalcev na dan, ki pa se večinoma ne

vpisujejo v vpisno knjigo. Vemo, zakaj. Priporočam, da vzamete s seboj malo razpršilo za razkuževanje rok. Želja PD Logatec je, da svoj obisk vsak obiskovalec čitljivo zabeleži in izpolni vse rubrike.

Na željo nekaterih obiskovalcev bo v letu 2021 označena devet kilometrov dolga pot na razgledišče iz smeri Martinj Hriba čez Kupo. V tem članku pa bi se še zahvalil vsem donatorjem, ki so in še bodo pomagali pri izvedbi prihodnjih delovnih akcij.

*laninsko društvo Logatec
zanj skrbnik razgledišča Nejc Rus*

OBISKI V DS LOGATEC – POT K NORMALIZACIJI ALI NOVA REALNOST?

Prav vsi, brez izjeme si v teh »novih« časih zastavljamo nešteto vprašanj o tem, kaj nas čaka in ali bo še kdaj tako, kot je včasih bilo. Z mnogimi ukrepi, ki smo jih vpeljali v naša življenja, smo se le poskušali ubraniti virusa, vendar kljub temu trepetali pred okužbo. Nestrpno smo čakali cepivo, ki naj bi naš vsakdan postavilo nazaj na mesto. Zdaj cepivo imamo, večina stanovalcev v Domu starejših Logatec je na tak način zaščitena, je pa kljub temu po priporočilih stroke treba ostati previden pri sproščanju ukrepov.

V Domu starejših Logatec ves čas dosledno upoštevamo vsa navodila in priporočila pristojnih institucij.

Tako smo lahko s trezno glavo, znanjem in doslednostjo vseh zaposlenih uspešno krmarili med epidemijo. Opažamo, da je bil za stanovalce najtežji ukrep prekinitve stikov s svojci, saj kot družabna bitja potrebujemo občutek bližine ljubljanih oseb. V času omejitev so stanovalci s svojci vselej ohranjali stike preko telefonov in računalnikov. Takoj ko je to bilo možno, je dom odprl vrata obiskom, vsakokrat s previdnostjo in kančkom strahu. Zdaj smo na točki, ko so obiski (pod določenimi pogoji) dovoljeni.

Navajamo nekaj navodil za obiskovalce v Domu starejših Logatec:

- obiski so možni od ponedeljka do petka med 9.00 in 12.00 ter med 15.00 in

17.00, med vikendi in prazniki med 14.00 in 17.00.

- Predhodna najava ni več potrebna, je pa zaželen pri obiskih stanovalcev, ki potrebujejo pomoč osebja pri posedanju na invalidski voziček. Stalne termine lahko uskladite na socialna.sluzba@ds-logatec.si.
- Pred vsakim obiskom mora obiskovalec na recepciji Doma izpolniti in oddati vprašalnik z namenom sledenja kontaktov ob morebitnem prenosu okužbe.
- Če ste izvedeli, da ste bili v stiku z osebo, ki ji je odrejena karantena, ali obstaja sum oziroma ima potrjeno okužbo s covid-19, na obisk NE PRIHAJAJTE. Če ste bili v tem času v stiku tudi z našim stanovalcem, nas o tem nemudoma

obvestite na telefonsko številko 040 455 017 (vodja zdravstvene nege).

- V prostorih doma je obvezna uporaba zaščitne maske, ki se uporablja ves čas obiska (pokrivati mora predel nosu in ust). Ob prihodu si razkužite roke in vzdržujte primerno razdaljo do drugih stanovalcev.
- Obisk poteka v sobi. Zadrževanje na oddelku ali druženje z drugimi stanovalci pred in po obisku ni zaželeno. Če potrebujete pomoč osebja, uporabite klicno napravo v sobi (zvonček).
- V primeru lepega vremena so dobrodošli sprehodi v parku, kjer se je prav tako treba držati vseh preventivnih ukrepov (maska, razkuževanje, razdalja).

Torej dobrodošli, obiskovalci. Zavedajmo se, da le skupaj zmoremo. In maska na obrazu ni zgolj še ena modna muha, ampak obveza za zdravje.

DS Logatec

STAREJŠI ZA STAREJŠE V LETU 2020

Kot vse drugo, je bilo lani drugačno tudi delo projekta, ki ga izvajamo že štirinajsto leto in je vanj vključenih okoli 1600 starejših od 69 let. Delo poteka v vseh krajevnih skupnostih občine Logatec. V projektu dela 19 prostovoljk, ki izvajajo obiske in manjše pomoči, lani le od januarja do začetka marca in od junija do oktobra 2020.

Prvič je bilo obiskanih 61 starostnikov nad 69 let, od tega jih je 29 izpolnilo anketo, 16 je bilo preseljenih, 16 pa jih po predstavitvi ankete in projekta ni želelo sodelovati. Prazne ankete so izročili prostovoljcu, da jih sam izpolni in nam jih dostavi. Pri teh letih jih je še veliko vitalnih ter zdravih in ne potrebujejo pomoči.

863 starostnikov je bilo v obdobjih šest mesecev in od enega do dveh let vnovič obiskanih. Naletimo na lep odnos in obojestransko zadovoljstvo.

51 starostnikom smo ponudili kar 129 različnih pomoči (telefonski pogovori, druženje, sprehodi, prevozi, dostava iz trgovine in drugo), izvajali pa smo jih pri posamezniku od enkrat do štirikrat mesečno. Pomoči so bile deležne osebe, ki živijo v bližini prostovoljca. Opravljenih je bilo 579 telefonskih klicev. Naleteli smo na težave, ker imajo starejši prenosne telefone, katerih številke pa ni v telefonskem imeniku niti v vprašalniku. Na neznano številko klica se navadno ne odzovejo.

Dejavnosti naših prostovoljk so druženja, srečanja, izpopolnjevanja, predavanja, ki so zaradi razmer odpadla. Dvakrat tedensko pa smo se lahko individualno srečale v naši pisarni. Pogovorile smo

se o zaščitnih pravilih pri načrtovanih obiskih. V ta namen smo priskrbeli zaščitne maske za prostovoljke.

Pogovorile smo se tudi o težavah, s katerimi se prostovoljke srečujejo na terenu. Opravljenih je bilo veliko telefonskih klicev, kar je delno nadomestilo obiske na domu. Tudi pri telefonskih številkah smo naletele na težave, kajti veliko teh, ki so navedene na anketah, ni več veljavnih. Starejši imajo prenosne telefone, katerih številke ni v telefonskem imeniku. Obiski so se izvajali zunaj domov, stanovanj in hiš.

V pomladanski karanteni so obiskovanci lažje prenašali osamljenost, kajti delo po vrtičkih jim je ob lepih dnevih nudilo zadovoljstvo. Sadike, ki so rastle, so jih napolnile z veseljem in tudi mali prijateljski vrtovi so jim popestrili dneve. Več težav je bilo pri ljudeh, ki živijo sami in po blokih (osamljenost). V jesensko-zimski karanteni pa je bilo življenje bolj enolično, tožili so zaradi osamljenosti.

V decembru smo obiskali in skromno obdarili 85 članov Društva upokojencev Logatec. Obiske smo opravili pred vhodnimi vrati, kjer smo izmenjali nekaj lepih besed in želja, nekaterim, ki niso odprli, smo darilca pustili pred vrati. Veseli so bili naše pozornosti in srečanja, ki ga niso pričakovali.

Iskreno se zahvaljujemo Občini Logatec za finančno podporo pri izvajanju projekta. Upamo, da bomo v letu 2021 premagali pandemijo in bolj sproščeno in v obojestransko zadovoljstvo delali naprej.

Marija Modrijan, koordinatorka projekta

MARCA STA DVA DNEVA NAMENJENA VREMENU

»**L**astovke danes nizko letajo, dež bo,« je včasih rekel kmet, ko je stopil iz hiše. Ko se je pojavil radio, pa je najprej prislulnil : »Vreme po Sloveniji ob petih ...« Tudi na televiziji ima vreme prednost pred novicami dneva. Kaj najprej pogledate, ko se zjutraj dotaknete svojega bolj ali manj pametnega telefona? Vreme, seveda. Potem šele pride na vrsto ... karkoli že pač.

23. marec, svetovni dan meteorologije

Meteorologija je znanost o ozračju, ki raziskuje vremenske procese in napoveduje vreme. V Sloveniji skrbijo za vsakodnevne podatke in napovedi vremena na Agenciji za okolje in prostor, ki povezuje meteorologijo in hidrologijo. Meteorologi izdajajo vsakodnevne napovedi vremena ter posebne napovedi za kmetijce, pomorce, letalce,

nas obveščajo o požarni ogroženosti. Hidrologi sledijo stanju voda in opozarjajo na možnosti poplav, povečane plime. Pri tem pa si pomagajo z natančnimi in sprotimi podatki o padavinah, ki jih zagotavljajo meteorološke postaje, radarji, vsakodnevna sondaža in meteorološki modeli.

Naša meteorološka služba je povezana v Svetovno meteorološko organizacijo (WMO), ki je bila ustanovljena 23. marca 1950. Pozneje je ta dan proglašen za svetovni dan meteorologije. Sonce, Zemlja in vreme so tema letošnjega dne. Seveda bo tekla beseda tudi o vplivu sicer še vedno novega koronavirusa. Niso še zbrani vsi podatki za lansko leto, je pa vsekakor vplival na onesnaženost planeta. Po prvih ocenah se je globalno zmanjšala za tretjino, predvsem na račun zmanjšanja prometa, ki je posledica zaprtja industrije, šol ... Vedno večja pa bo stopnja onesnaženosti s to-

plogrednimi plini, na kar vpliva tudi vedno večja »onesnaženost« z vso elektroniko, ki nas obkroža. Pomislimo samo na delo od doma, šolanje na daljavo.

Svetovni dan voda, 22. marec

Ideja o tem, da tudi voda zasluži svoj svetovni dan, je padla šele pred 29 leti na konferenci Združenih narodov o okolju in razvoju. Posebej na ta dan nas opominjajo na dejstvo, da voda ni nekaj samoumevnega, predvsem pa, da moramo z njo ravnati preudarno, jo ohraniti rodovom, ki prihajajo. V Sloveniji je oskrba s pitno vodo v domeni Ministrstva RS za okolje in prostor, ki opravlja tudi druge upravne in strokovne naloge varovanja okolja. ARSO je ob izbruhu epidemije covid-19 obvestila izvajalce javnih služb, naj skrbijo za nemoteno oskrbo s pitno vodo ter za odvajanje in čiščenje komunalnih voda. Nacionalni inštitut za javno zdravje pa sporoča, da je voda iz pipe bolj zdrava in tudi prijaznejša do okolja kot voda iz plastenke. Da pijemo dobro vodo je pri nas zasluga Komunalnega podjetja Logatec, ki je zadolženo za redno vzdrževanje in tudi obnavljanje vodovodnih sistemov. Slednje je razvidno tudi iz rednega zajema vzorcev, ki so večinoma neoporečni.

Pomlad, poletje 2021?

Bolj proti severu vas bo zanesla pot, hladneje bo. V srednji Evrope naj bi imeli tropsko poletje in tudi pri nas naj bi bilo vroče. Vsekakor pa bolj kot lani, ko smo imeli v Logatcu le 6 dni s temperaturami nad 30 stopinj Celzija. Kako bodo vročinska obdobja razporejena, pa ostaja uganika. Natančnejša je napoved za pomlad: vsi praznični dnevi naj bi bili deževni, taka naj bi bila tudi druga polovica aprila, po prvem maju pa se obetajo temperature nad 25 stopinj C.

Kaj pa pravi ljudska modrost? Če na štirideset mučencev piha, pihalo bo še štirideset dni. Če igrajo v sušcu se mušice, malega travna vzemi rokavice. Kolikor dni sušca megle, toliko poleti dež gre.

Besedilo in foto: Brane Pevec

Meteorološki balon z meteorološko sondo

100-LETNICA KONCA ITALIJANSKE OKUPACIJE LOGATCA (14. 11. 1918 – 26. 2. 1921) - 1. DEL

Po podpisu premirja pri Padovi med Italijo in Avstro-Ogrsko (A-O) 3. 11. 1918 ob 15.00 je italijanska vojska postopoma zasedala slovensko etnično ozemlje do demarkacijske črte (DČ), določene v pogojih premirja med »antanto« (tudi Srbije) in Avstro-Ogrsko v Parizu, 31. 10. 1918. Ta meja se je od kasnejše rapalske razlikovala, saj je DČ zajemala še območje Planine, Logatca, Unca in Rakeka.

Prva italijanska vojaška skupina so bili častniki Kontrolne skupine za nadzor določil premirja. (V t. i. izpraznjena območja so prihajali ločeno od zasedbenega vojaštva in pred njim!) V Logatcu so bili že 7. novembra (Slovenec, 8. 11. 1918, str. 2). Njihov prihod ni pomenil uradne zasedbe kraja! 3. ital. armada: XXVIII. arm. korpus (23. in 25. div.) je zasedel med drugim del DČ v območju Vrhniških vrat oz. Cesarskega Vrha (vrha Vrhniškega klanca, ital. im. »Varco di Nauporto«), XI. arm. korp. (31. in 37. div.) pa je morda zasedel del DČ med Rovtami in Vrhniškimi vrati. »Komanda srbskih trup« (KST) naj bi 11. novembra v Logatec poslala vojake. Iz teh (KST) več kot 200 srbskih vojakov, nedavnih vojnih ujetnikov, so 12. novembra ustanovili 26. pehotni polk II. vojaškega okrožja, ki je s tem postal glavna vojaška sila Države Slovencev, Hrvatov in Srbov (SHS) ob demarkacijski črti. Še 13. nov. so iz Logatca pisali v Ljubljano, da bi poveljnika Narodne straže (ukinj. 14. 11.) v Logatcu, nadporočnika Fistra, povišali v stotnika. Enote 3. armade so se po zasedbi Logatca usmerile proti Reki. Očitno je ta zasedba potekala v času »vrhniškega incidenta« (14. - 18. 11.), ki ga je z italijanske strani je povzročila brigada Ferrara oz. njen 48. pehotni (fanteria) regiment (polk) Catanzaro (poveljnik v Logatcu polkovnik Ettore Cesaretti). Slovenec, 14. 11. 1918, str. 3: »Ljubljana pod srbskim varstvom. Zagreb, 14. nov. Od danes naprej stoji Ljubljana pod varstvom entente (antante, op. p.). Srbski podpolkovnik Štefan Švaric (Stevan Švabić, op. p.) je imenovan za provizornega višjega zapovednika nad srbskimi četami v Ljubljani kot zastopnik ententinih čet. (...) ima nalog, da notificira svoje imenovanje italijanskemu vrhovnemu poveljstvu.« Tako italijanski kot srbski viri razkrivajo, da podpolkovnik Švabić ni bil osebno prisoten na Vrhnikih, je pa kapetan Mesić 14. 11. njegovo protestno noto iz Ljubljane, naslovljeno na poveljnika v Logatcu, v županovi hiši na Verdu izročil italijanskemu častniku: »Čete kraljevine Srbije se v sporazumu z vlado Narodnega večja SHS v Zagrebu v imenu entente okupirale vso oblast v Ljubljani. Imam nalog, da preprečim vsak vhod italijanskih čet v okupirano oblast. Bilo bi mi zelo neprijetno, ako bi se v svrhu izvršitve odredbe moral poslužiti orožja. Če bi moralo priti do prelivanja zavezniške krvi, odklanjajo srbske čete vsako odgovornost. Prosim poveljnika italijanskih čet, naj odredi, da ostanejo italijanske čete na črti Reka ter razvodje Save in Soče, dokler kraljeva srbska vlada tega vprašanja ne uredi s kraljevo italijansko vlado. Poveljnik srbskih čet v Ljubljani, podpolkovnik Švabić, po naročilu poverjenišva narodnega sveta SHS-a v Zagrebu in načelnika srbskega generalštaba, vojvode Mišića, poveljniku italijanskih čet v Logatcu.« Podpoveljnik vrh. poveljstva, generalpodpolk. Augusto Fabbri v dopisu 15. 11. komand. 3. arm. E. F. di Savoia-Aosti: »(...) italijanska enota je zaradi neustreznega zemljevida, merila 1:500.000, res prešla demarkacijsko črto, odstopanje njene trenutne lokacije od predvidenih prvih položajev je majhno in bo popravljeno z dokončno razvrstitvijo enot – vendar šele po razrešitvi incidenta s srbskim kapetanom, katerega tudi opozarjajo na legitimnost

njihovih opozoril. Demarkacijska črta je bila sklenjena s podpisom premirja z avstro-ogrsko vojsko in srbska vojska nima nobene vloge pri zasedbi ali interpretaciji le-te.« Takratni vrhniški župan Franc Tršar kasneje v Slovincu, 1. 3. 1935 str. 3: »(...) Naslednji dan, 18. novembra, so že v jutranjem mraku korakali nazaj in se res ustavili na črti »ajdovski zid«, kjer so ostali nad dve leti.« Ajdovski zid – ostaline rimskega obrambnega sistema Claustra Alpium Iuliarum v območju Cesarskega Vrha. Italijani so končno, modro demarkacijsko črto zasedli do roka, 19. novembra do 15.00. Po približno 1500 letih je spet na SV robu Logaškega potekala DČ. Uradno je bila ta meja med kasnejšo Kraljevino SHS in Kr. Italijo ukinjena z rapalsko pogodbo, dne 12. nov. 1920, a ponekod so jo Italijani zapustili šele poleti 1921.

Logaško ozemlje preide pod Kraljevino SHS

Časopis Jutro (26. 2. 1921), str. 1: »Prevzete logaškega ozemlja LJUBLJANA, 25. febr. (Izvirno). Včeraj (24. feb. 1921, op. p.) je bil v seji razmejitvene komisije podpisan protokol, v katerem se je določilo, da se izvrši predaja logaškega ozemlja jutri, 26. februarja, ob 10. uri dopoldne v Logatcu. V to svrhu se odpeljejo zjutraj ob pol 9. uri iz Ljubljane s posebnim vlakom predstavniki naših vojaških in civilnih oblasti. (...)»

(se nadaljuje)

Gvido Komar

NICECAR D.O.O.
AVTOKLEPARSKA IN AVTOLIČARSKA STORITVE
V LOGATCU, ZAPOLJE IV, 5

info@nicecar.si

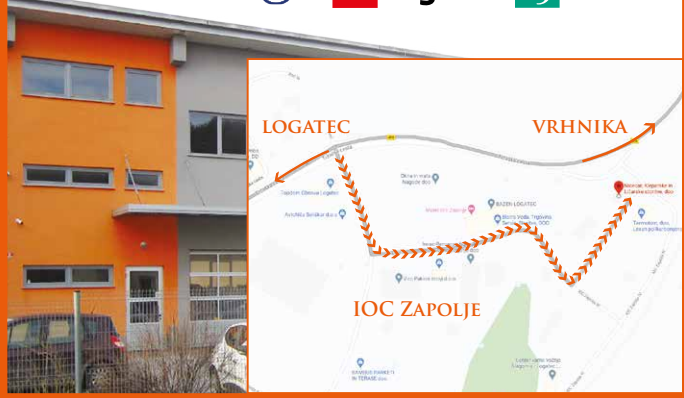
030/40 50 60

POPRAVILO POŠKODB OD TOČE
POGODBENI SERVIS ZAVAROVALNICE
SODOBNO OPREMLJENA DELAVNICA
NADOMESTNO VOZILO
OČISTIMO VSAKO VOZILO PO POPRAVILU
ORIGINALNI NADOMESTNI DELI
OCENA ŠKODE KASKO ZAVEZANCEV ZAVAROVALNIC*

Allianz

triglav

SAVA
ZAVAROVALNICA

KNJIŽNIČNE STORITVE ZA UPORABNIKE Z DISLEKSIJO

V knjižnico Logatec zahajajo tudi osnovnošolci z disleksijo, ki iščejo gradivo za domače branje in bralno značko, ter njihovi starši, ki pri svojih otrocih opazijo prve znake disleksije in iščejo nasvete, kako razvijati bralno motiviranost in samostojno učenje. Z upoštevanjem priporočil glede velikosti, oblike črk, barve papirja, poravnave besedila ter razmerja med besedilom in slikovnim gradivom ter s poznavanjem značilnosti njihovega funkcioniranja jim knjižničarji pomagamo pri iskanju primernih knjig in drugih gradiv.

V Knjižnici Logatec smo skupaj z dr. Tanjo Černe leta 2015 izdelali seznam knjižnih gradiv ter opredelili nasvete za uporabnike z disleksijo, ki smo jih posredovali uporabnikom na mladinskem oddelku. Poleg tega smo gradivo objavili tudi na spletni strani knjižnice. Ker je seznam gradiv naraščal (v juniju 2020 so bili v lokalni bazi 1004 zapisi), smo se odločili, da v lokalnem katalogu gradivu dodelimo ključno besedo PRIMERNO ZA BRALCE Z DISLEKSIJO ter knjižna gradiva opremimo s piktogramom - mednarodnim znakom za disleksijo.

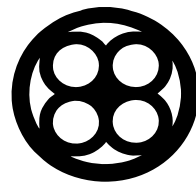
Ker domače in tuje raziskovalne ugotovitve opozarjajo, da učne težave učencev z disleksijo niso vezane samo na branje, ampak tudi na samostojno in vztrajno učenje, smo v šolskem letu 2019/20 oblikovali in izvedli program za pridobivanje kompetence učenja, ki je obsegal možnost vključitve v skupino za učenje učenja in možnost udeležbe na predavanjih za starše, strokovne delavce in drugo zainteresirano javnost na temo razvijanja učne motivacije, metakognicije in samoregulacijskega učenja ter možnost osebne konzultacije z vodjo programa dr. Tanjo Černe. V prostorih knjižnice Logatec smo izvedli devet srečanj skupine za učenje učenja za uporabnike-osnovnošolce z disleksijo ali drugimi učnimi težavami. Na srečanjih smo ob konkretni učni snovi spoznavali učne strategije, ki spodbujajo aktivno učenje. Učenci in starši so navajali napredek pri učni organizaciji in samostojno-

sti, pri pridobivanju ustreznih učnih strategij in oblikovanju učnih navad, pri zmanjševanju testne anksioznosti in napredek pri zviševanju učne motivacije.

Ugotavlja, da lahko uporabnikom z disleksijo predstavlja knjižnica nevtralen kraj srečevanja in učenja, saj jim omogoča srečevanje in učenje v nestorilnostnem, varnem okolju, ki krepi vedoželjnost in radovednost.

Celoten program je finančno podprla Občina Logatec, ki je s tem izkazala razumevanje inkluzivne naravnosti družbe ter pomena vključevanja ranljivih skupin prebivalstva in pridobivanja osebnostne in izobrazbene kompetence, zato se ji ob tej priložnosti lepo zahvaljujeva.

Tanja Slabe, knjižničarski referent, Knjižnica Logatec
dr. Tanja Černe, prof. defektologije, Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše Ljubljana
Foto: Knjižnica Logatec

PROČELJE GLASBENE ŠOLE LOGATEC ODELI V ZLATORUMENO BARVO

15. februar je mednarodni dan boja proti otroškemu raku. Tudi v Logatcu smo na ta dan v podporo vsem otrokom in mladostnikom s to diagnozo, njihovim staršem, družinam, zdravstvenemu osebju ter prostovoljcem pročelje stavbe Glasbene šole Logatec odeli v zlatorumeno barvo.

ZLATO (zlata barva je izražena tudi v simbolu tega dne - zlati pentlji):

- plemenita kovina – plemeniti otroci,
- plamen upanja – čistost otroških src,
- gre skozi ogenj, da postane močnejši.

ZLATO ... kot JUNAKI, ki po vseh preizkušnjah in bolečinah postanejo MOČNEJŠI.

Občinska uprava
Foto: Tine Albreht

LOGATČANKE V OČEH STATISTIKE

Ženska – žena, mati, prijateljica ... V zadnjih mesecih tudi učiteljica. Ženska v sodobnem času prevzema vse več vlog in še kako drži, da podpira tri vogale v hiši. V marcu obeležujemo kar dva dneva, namenjena nežnejšemu spolu, 8. marec, mednarodni dan žena, in 25. marec, materinski dan. Zato je prav, da jim enkrat na leto namenimo tudi osrednjo temo Logaških novic, medtem ko si pozornost prav gotovo zaslužijo vsak dan. Za uvod v temo smo izbrskali nekaj zanimivih podatkov Urada RS za statistiko.

Med 1.045.643 prebivalkami Slovenije jih po podatkih s 1. 7. 2020 v Logatcu živi 7.078, medtem ko je moških dobrih 400 več. Delež prebivalk, starih do 14 let v občini Logatec, je po omenjenih podatkih podoben deležu prebivalk, starih 65 let ali več. Delež prvih je bil je 18-, delež drugih pa 19,4-odstoten. Na ravni Slo-

venije je bil delež prebivalk, starih do 14 let, 14,7-odstoten, delež prebivalk, starih 65 let in več, pa 23,4-odstoten.

Po zadnjih statističnih podatkih, ki segajo v leto 2019, ima 27,7% Logatčank osnovnošolsko, 42,2% srednješolsko, 30,1% pa višje ali visokošolsko izobrazbo, kar ne odstopa veliko od slovenskega povprečja. Zadnji razpoložljivi podatki so na voljo za leto 2018. Precej pa od slovenskega povprečja odstopajo Logatčanke po kazalnikih rodnosti. Štiri ali več otrok ima 6,7 odstotka prebivalk naše občine, medtem ko je slovensko povprečje 3,8. Po tri otroke jih ima kar 16 % (slovensko povprečje: 11,3%). Precej višje je povprečje tudi pri dveh otrocih, približno enako slovenskemu pa pri enem otroku. Žensk, ki niso rodile, je tako v Logatcu kot v Sloveniji približno četrtina.

Kot zanimivost dodajmo, da ima 37 Logatčank šest in več, 89 pet, 256 štiri in kar 915 po tri otroke.

Blanka Markovič Kocen

Špela Albreht: BODITE ZADOVOLJNI IN CENITE, KAR IMATE

Marec je posvečen ženskam. Biti ženska, morda mati, babica je odgovorno, včasih težko, a tudi lepo. Poklici, ki jih opravljajo ženske v sedanjem času, od nje zahtevajo vse več. Da ob tem najdeš čas še za kaj drugega, je poseben izziv. To nekatere preprosto zmorejo. Kjer je volja, je tudi pot. S Špelo Albreht ne bova govorili o poklicu zdravnice, ki ga odgovorno opravlja, pač pa o njenih "obslužbenih" udejstvovanjih.

Pred kratkim ste postali mama. Biti mama je gotovo posebno doživetje, kajne?

Vsi obrabljeni reki mi zvenijo klišejsko, čeprav držijo. Rada sem mama, imam čudovito, zdravo deklenco, ki je živahna, radovedna in vsakodnevno preseneča ter razveseljuje celotno družino. Upam, da ji bom dala dobro popotnico za življenje.

Pravite, da je vaš hobi jamarjenje? Kako da vas je to navdušilo? Meni deluje izjemno klavstrofobično.

Jamarji smo posebni ljudje. Ne sme te biti strah višine, globine, teme, mraza, blata, zaprtih prostorov. Naše podzemlje je čudovit svet, ki te preseneti na vsakem koraku. Težko je opisati nekomu, ki tega ni doživel. »Divje« jame so nekaj povsem drugega, da ne govorim o občutkih, ko dosežeš nove odseke jame in si prvi človek, ki stopi na delček Sveta. Mislim, da nikjer drugje na tem planetu ne moreš več doživeti tega. Logatec z okolico je raj za raziskovanje jam.

Potemtakem ste zelo neustrašna. Vas je česa strah tam globoko pod zemljo?

Prav zaradi zahtevnosti me je jamarjenje tako pritegnilo. Ob spuščanju v brezno moraš obvladati veliko veščin in biti hkrati

previden, a suveren. Nobena druga stvar ne zaposli toliko mojih možganov. Zato mi to predstavlja popoln odklop in sprostitev. Strah te mora biti ravno toliko, da ostajaš previden. Če te je preveč strah, ostani na površju, ker lahko narediš kako neumnost.

Čebele so simbol delavnosti. Mislim, da pri vas to velja še toliko bolj, saj se s čebelami dejansko ukvarjate. Se ne bojite njihovih ostrih žel?

Moj partner čebelari že veliko let, jaz se še vedno učim in vsak letni čas me s čim presenetijo, nikoli jih ne moreš zares ukrotiti. Ob njih se lahko veliko naučiš, sprostiš in umiriš. Je pa veliko dela in odgovornosti ob skrbi zanje. Žel se skoraj ne bojim več, skoraj vedno sem kriva sama, da me pičijo. Hočejo le povedati, da niso razpoložene, so bolne, žejne, lačne ... Čebele za razliko od ljudi ne napadajo brez razloga.

Poznamo vas tudi po udejstvovanju pri RK Logatec ...

V teh dneh se poslavljamo od našega najbolj prepoznavnega člana, ki je tudi mene povabil k delovanju v Rdečem križu. Lado je bil naš mentor, organizator, motivator, in še in še. Več desetletji je posvetil poučevanju prve pomoči in izučil ogromno Logatčanov. Izobrazil je številne bolničarje, ki so sploh v zadnjih letih zelo dejavni. Pred nekaj leti smo ga predlagali za neko nagrado, pa so nam odvrnili, da je čisto premlad ... Je človek res kdaj premlad, da se mu pove, da se ceni in spoštuje njegovo delo? Ne morem vam povedati, kako zelo ga bomo pogrešali.

Sama sem v zadnjem letu zaradi epidemije in porodniške veliko manj dejavna. So pa zelo dejavni vsi prostovoljci. Samo bolničarji so v preteklem letu opravili preko 2.800 ur prostovoljnega dela. Na vse sem zelo ponosna.

Kako kot zdravnica doživljate obdobje korone? Kaj svetujete tistim, ki imajo zaradi tega mnogo težav?

Korona nam je pokazala, kako ranljiv je naš zdravstveni sistem, saj se ni v zadostni meri prilagajal potrebam. Posledično so sledili ukrepi, ki so mnoge eksistencialno ogrozili. Nekatere je strah okužbe, druge, kako bodo preživeli, tretje pesti osamljenost. Ker vse skupaj kar traja, smo utrujeni, tudi depresivni. Treba je najti kakšno sprostitev, težko pa je nadomestiti druženje. Pomembno

je, da se spomnimo na najšibkeje v naši družbi. S posledicami epidemije se bomo spopadali še leta.

Ženska v sodobni družbi. Kako vi jemljete te besede? Ali smo res tako drugačne, kot so bile žene včasih?

Človek se s svojim mišljenjem in čustvovanjem ni tako hitro spreminjal, kot se je v zadnjih desetletjih svet okrog njega. Tako ne moremo biti tako zelo drugačne kot včasih. V vsakem trenutku smo bombardirane z nepomembnimi informacijami, ki nam povzročajo stres. Zavedati se je treba, da še nikoli ni bilo toliko obilja in udobja na tem delu Sveta, kot ga je sedaj. Imam občutek, da smo zelo nezadovoljni. Vsak mora najti način, kako preživeti in živeti v tem divjem tempu.

Morda vaše življenjsko načelo, ki bi ga ženskam položili na srce?

Bodite zadovoljne in cenite, kar imate. Vse nas prime, da bi nergali in se pritoževali, vendar v tistem trenutku pomislite ... mi je res tako hudo? Če imate zdravje, pride tudi ostalo.

Špelinim besedam ni kaj dodati. Lahko smo ponosni nanjo, na njeno prizadevno delo, tako v službi kot izven nje. Naj bodo njene poti varne, čebelji piki ne prepogosti, življenje pa sladko kot med iz njenega čebelnjaka.

Metka Bogataj

Foto: osebni arhiv Š. A.

TUDI POKLIC VETERINARJA SE FEMINIZIRA

Medtem ko je pred dvajsetimi leti veterinarsko medicino študiralo približno enako število žensk kot moških, je v zadnjih letih to postal ženski poklic, pravi Mateja Plevnik, dr. vet. med., lastnica edinega logaškega veterinarskega centra. V njenem kolektivu prevladujejo ženske, čeprav je to za družino naporen poklic.

»Delo v ambulanti za male živali ni fizično naporno, medtem ko je terensko delo vendarle primernejše za moške, saj zahteva tudi telesno moč,« pojasnjuje dr. Plevnikova, ki sem jo sredi februarja obiskala v veterinarskem centru, kjer je kljub opoldanski uri kar vrvelo od živali in osebja. »Se pa terenskega dela privadijo tudi ženske, ki si pri delu, na primer, pomagajo z vrvmi in drugimi pripomočki,« dodaja sogovornica. Po njenih izkušnjah je sam poklic naporen predvsem za družino, saj so urniki tako dopoldanski kot popoldanski, pa nočna dežurstva ... »V Logatcu, ki je manjši kraj, nočno delo ni pogosto, ljudje čez dan praviloma vidijo, kaj se dogaja z njihovimi

živalmi. Večerne intervence so pogostejše poleti, ko se ohladi, ljudje pozneje hodijo z živalmi na sprehode, kjer se zgodijo ugrizi, piki, kaj pojedjo ...»

Število mačk in psov, ki jih zdravijo v logaškem veterinarskem centru, je približno pol-pol, včasih je bilo več psov kot mačk. »Imamo tudi potepuške mačke in pse. Sodelujemo namreč z Društvom za zaščito živali Vrhnika,« pravi dr. Plevnikova. Po njenih besedah imajo logaška gospodinjstva praviloma po več živali, na primer dve ali tri mačke ali pse oziroma tako ene kot druge. »Ugotavljam pa tudi povečano ozaveščenost ljudi, da je treba za živali skrbeti. Sicer nimam občutka, kako je v pravih ruralnih območjih, kjer imajo ljudje do živali na kmetijah drugačen odnos. Gospodarsko žival se namreč zdravi, dokler se to izplača. Ni čustvene navezanosti. In

v bistvu se še dogaja, da se kmetje pri psih ali mačkah ne odločajo za posege ali se jim ti zdijo dragi, ker jih primerjajo z govedom. Ampak se tudi to spreminja,« pove sogovornica.

Kolektiv Veterinarskega centra Mateja Plevnik je pretežno, ne pa povsem ženski. »Imamo moškega zunanega sodelavca, ortopeda, s katerim skupaj opravlja operacije. Tudi terenska veterinarja sta moška. V kolektivu so veterinarke, le eno dekle je veterinarski tehnik. Sodelavke in sodelavci so suvererani, strokovni in jim lahko zaupam.«

Ko sogovornico vprašam po najbolj vesele zgodbi zadnjega leta, ne odlaš niti sekundo. »To je bilo leglo pasjih mladičkov, ki po kotitvi niso mogli sesati, ker so bili prešibki. Mladičke smo prevzeli v centru, psički izmolzli njeno mleko, hranili malčke ter dva rešili. Ko sta bila dovolj krepka, sta začela sama sesati in so šli lahko domov.« In žalostna zgodba? »Osebnostno mi je najbolj žalostno, ko se moramo z lastnikom pregovarjati za življenje živali. Imeli smo nekoliko starejšo psičko z gnojnim vnetjem maternice, kar je z operacijo ozdravljivo. Skrbnice nismo mogli prepričati v ta sicer rutinski poseg.«

»Pri večini živali so dominantnejši samci,« pravi dr. Plevnikova. »A tudi pri živalih se vidi, da je vse v glavi. Zanimivo je opazovati, kako ima majhen pes ali psička vso nadvlado nad večjim, ker je odločnejši in po karakterju dominantnejši. Fizična moč ni tako zelo pomembna.«

Mateja Plevnik se v prihodnosti želi usmeriti v bolj alternativno zdravljenje živali in

nekoliko izpreči iz dela, da bi mlajši kolegi postopoma prevzeli vodenje klinike. »Mislim, da zna biti klasična medicina preveč simptomatsko zdravljenje. Premalo je zdravljenja vzroka. Prihodnost je kombiniranje klasične in alternativne medicine.«

*Besedilo in foto:
Blanka Markovič Kocen*

METKA BOGATAJ: NARAVA JE NAJBOLJŠA ZDRAVNICA

Rojena Rovtarka. Zaprisežena pohodnica. Mama treh sinov in ponosna babica. Na domači rovtarski šoli učiteljica z vsem srcem. Bližnji jo poznajo kot energično in čutno, na trenutke tudi trmasto, predvsem pa vsestransko žensko. Lastnica projekta Julijana, pohodništva okoli Julijcev. Brez kančka dvoma sem jo v mesecu, posvečenem ženskam, povabil k pogovoru.

Gospa Metka, že vaše ime je pravljično. Če se v Grimmovi pravljici junaka sprehajata po skrivnostnem gozdu, kakšna pa je vaša skrivnost do zadovoljnega življenja?

Preprosto imeti kar se da malo zahtev v življenju, biti zadovoljen s tem, kar ti je bilo dano. Od vsega me najbolj osvobodi narava, vse okoli nas je tako preprosto, a zato izjemno lepo. Vsak kotichek ima povedati svojo lepo zgodbo, vsak studenec žubori in pripoveduje, le poslušati ga je treba in seveda slišati. Smisel mi daje družina, moji domači in seveda služba, ki jo imam rada. V zadnjih dveh letih pa predvsem moja mala vnukinja Zoja.

Po poklicu ste profesorica razrednega pouka. To delo opravljate že vse življenje. Kako čutite poslanstvo učiteljskega poklica?

Že kot majhna deklica sem okoli sebe zbrala otroke iz okolice in smo se šli šolo. Res, čisto ta pravo, z redovalnico, tablo, kreda in ocenami. Ja, pa malica in odmori, pa ekskurzije v bližnji gozd smo tudi imeli. Sem bila pa stroga in moji takratni učenci so bili navaženi reda. Moje čisto pravo poklicno poslanstvo učiteljice jemljem kot radosten poklic, če seveda odmislim vse, kar se v šolskih vrhovih naše prestolnice rojeva v glavah tistih, ki imajo bore malo izkušenj z delom v razredu. Učence imam zelo rada, rada sem v razredu, pogosto učno snov povezujem tudi s svojimi življenjskimi izkušnjami, vse to pa rada začinem s kako domisljico, humorjem in na koncu seveda ne morem prezreti nasmejanih učencev.

Ste človek narave in pristnih odnosov. Kako ste doživljali potek pouka na daljavo v času izrednih razmer epidemije, ko so se prvič v vašem življenju vrata šole zaprla?

Pouk na daljavo je bil res svojevrsten izziv. Predvsem kako se spoprijeti s tehniko, sodobnimi tehničnimi sredstvi. Mi smo namreč učitelji, ki smo za poučevanje predvsem uporabljali neposreden stik z učenci, veliko pogovora. Zdaj, ko je vse že na spletu, pa je treba učence še dodatno motivirati za delo. To pa je na daljavo zelo težko.

Doma ste bili obkroženi s štirimi moškimi, zato ne preseneča, da smo vas precej »mušketirsko« lahko videli tudi na tribunah kulturnih ljubljanske hale Tivoli in celjske dvorane Golovec? Ali se je tu rodila ljubezen do športa?

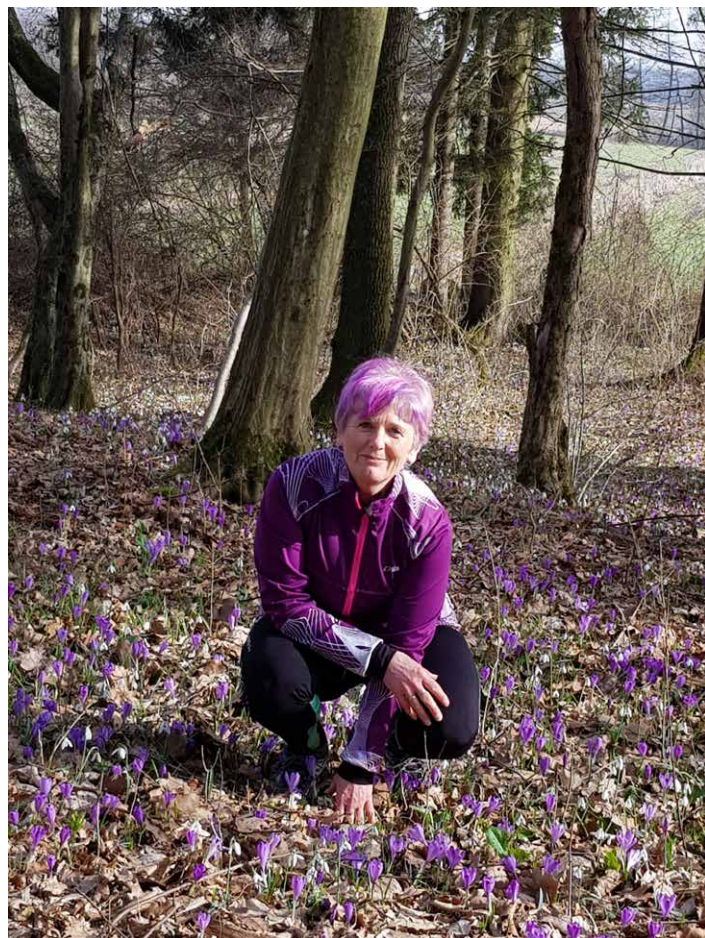
Morda tudi to. A veselje do športa sem imela, odkar pomnim. Ste ne sobe so bile polepljene s košarkarsko ekipo takratne Jugoslavije, vse igralce sem poznala, navijala sem za Olimpijo, skakala od veselja ob zmagah. Pa Križaj, Stenmark sta tudi krasila stene. Kasneje sem ob štirih moških TV vedno prepustila njihovi izbiri in to je bil seveda šport. Sedeti na tribunah pa je seveda posebno doživetje!

Pred petimi leti ste se odpravili v Bovec na maraton. In ga uspešno pretekli. Človek bi rekel povsem netipično za učiteljico, ali pač?

Morda res netipično. Kar nekaj ljudi me je malo začudeno gledalo. A v imenitni ekipi, s katero sem šla, je bil tek eno samo nepozabno doživetje. Vmes morda za trenutek pomisliš in si rečeš: kaj pa je meni tega treba bilo? A nič ne odtehta, ko po tolkih kilometrih in urah teka gor in dol po prelepi Soški dolini pritečeš v cilj in slaviš zmago. Pa ne tisto, ko si prvi. Pač pa tisto najpomembnejšo zmago, zmago nad seboj.

Projekt Julijana, pohod okoli Julijcev. Sliši se zelo dobro! Povejte nam kaj več.

To pa je za dušo in telo nekaj čisto posebnega! To je okoli 280-kilometrski krožna pot, ki se naredi v več etapah okoli Julijcev. Skupaj z mojo super pohodno prijateljico Mari sva se je lotili v Kranjski Gori preteklo poletje. Uspelo nama je prehoditi prvih deset etap, potem nama je korona preprečila nadaljevanje in zdaj čakava na trenutek, ko bova pot nadaljevali po dolini in hribih s pogledom na smaragdno lepotico Sočo. Ta pot je izjemno lepa, samo očaran si lahko, kako lepa je naša Slovenija. Tako vidiš, da ti ni treba prav daleč, da lahko rečeš, da si imel do potankosti izpolnjen dopust. Priporočam vsem, ki vas ni strah korakov in kakega žulja ali sončne pripeke in dežnih kapelj.

V marcu je dan žena. Kako je danes biti ženska? Kaj bi bralkam pa tudi bralcem Logaških novic položili na srce?

Biti ženska je bilo in bo vedno poseben izziv. Biti dobra žena, mati, sestra, prijateljica ni nekaj samo po sebi umevnega. Verjetno je vsako obdobje za vsakega od obeh spolov malce drugačno. V času, v katerem živimo, polnem izzivov, je biti ženska zahtevno, a vseeno lepo. Če nisi prezahteven v svojih željah, potem uživaš življenje tako, kot ti je dano. Vsem ženam, materam, babicam, dekletom pa polagam na srce, da bolj od vseh zdravnikov zdravi narava.

Ob zaključku ne morem mimo vprašanja o vaši zaščitni živi barvi las. Ženski karakter in temperament, verjetno pa še kaj več?

Barva mojih las je res kakor moj zaščitni znak. Pravi: "Metka,, kaj bova pa danes ustvarjali? Jaz ji prepustim proste roke. Morda barva odseva tudi moj karakter. Rada imam izzive, drugačnost, ne maram ukalupljenih stvari. Vsak dan je nov izziv, a kdor nikoli ne pade, ne ve, kako se vstane.

Dejan Šraml

Foto: osebni arhiv M. B.

ROMAN TREVEN - KRONIST HOTEĐRŠICE IN RAVNIKA

Februarsko priznanje za izjemne dosežke na področju kulture za leto 2020 je na predlog Kulturno-turističnega društva Hotedršica prejel Roman Treven, in sicer za izjemen prispevek na literarnem področju in ohranjanju kulturne dediščine Hotedršice in Ravnika.

Roman Treven je bil rojen 25. maja 1989 in živi v Hotedršici. Po izobrazbi je diplomirani inženir gozdarstva in obnovljivih virov. Ob prostem času piše poezijo, saj je velik ljubitelj slovenskega jezika, ljudskih šeg, običajev, zgodovine in umetnosti. Svojo ljubezen do pisane besede je v sebi gojil že od nekdaj, po vključitvi v domače Kulturno-turistično društvo Hotedršica pa je svojo strast še lažje začel deliti s širšo družbo.

Tako je pred petimi leti sokrajane presenetil s prvo avtorsko igrico za miklavževanje z naslovom Angel razigranosti, pri kateri je prišel na plan njegov kulturno-vzgojni čut do mladih. Luč sveta so za in zaradi mladih ugledale še druge otroške igre, ki temeljijo na lokalnih legendah in običajih.

V letu 2019 je ves svoj prosti čas posvetil dogajanju v domači vasi. Začela se je namreč obnova podružnične cerkvice sv. Barbare na Ravniku, ki je v Romanu Trevnu zbudila nov val ustvarjanja. Napisal je komedijo za uprizoritev na odru z naslovom Barbara, sej bo! – z namenom, da na svoj način pomaga pri projektu obnove cerkvice. Vsi, ki so sodelovali pri uprizoritvi igre, so se odpovedali plačilu v korist obnove cerkvice na Ravniku. Komedija je bila premierno uprizorjena ob koncu leta 2019 v Hotedršici, kjer so vaščani še dvakrat do zadnjega koticika napolnili dvorano nekdanjega kulturnega doma. Nadvse uspešno je bila komedija sprejeta tudi v sosednjih krajih; v Planini pri Rakeku, Črnem Vrhu, Gornjem Logatcu. Vse aktivnosti, povezane z obnovo cerkvice sv. Barbare na Ravniku, so Romana Trevna spodbudile k pisanju desetih različnih legend in zgodb, povezanih z njo. Nekatere je literarno obdelal, da se jih lažje bere in na ta način rešil ljudsko izročilo, ki so ga v svojih srcih hranili le še redki domačini.

Konec lanskega leta je izšla tudi slikanica z njegovim avtorskim besedilom Barbara, kje si? Gre za izvirno pravljico o grofični Barbari Hošperk, ki temelji na dveh legendah o nastanku ravniške cerkvice, vanjo pa je avtor spretno vtikal tudi elemente iz zlate legende o sv. Barbari. Roman Treven je tudi aktivni član Kulturno-umetniškega društva Medvedje Brdo, kjer nastopa kot igralec v igrah na prostem, je pripovedovalec avtorskih pravljic, stvaritelj dobrohotnega škrate Hotedraža ter avtor dramskega besedila Ljubezen na meji, ki ga je napisal ob 100. obletnici Rapalske meje.

ALOJZIJ MAČEK: 70 LET USPEŠNEGA PREPEVANJA

Februarsko priznanje za življenjsko delo na področju kulture za leto 2020 je za stalnost in obseg 70-letnega delovanja na glasbenem področju v občini Logatec na predlog Marcela Štefančiča pripadlo Alojziju Mačku.

Alojzij Maček ali Lojze, kot ga prijatelji in znanci najraje kličejo, je bil rojen 15. junija 1942. Izhaja iz kmečke rodbine in glasbene družine Krištanov iz Logatca. V družini so se rodili trije sinovi. Vsi so bili pevsko in instrumentalno navdahnjeni: Franci je pel tenor in igral violino, Jože je bil prav tako tenorsko obarvan in je igral harmoniko, Lojze pa je imenitno zvenel v baritonu in se navduševal nad trobento.

Glasbenih, vokalnih in instrumentalnih veščin se je Alojzij Maček

od malega in tja v zrela leta učil pri logaškem glasbenem učitelju Alojziju Velkavrhju. S prepevanjem je začel v otroškem zboru na osnovni šoli v Dolenjem Logatcu, kjer je nadaljeval s petjem v mladinskem zboru do zadnjega razreda. Šolanje je nadaljeval na Srednji kmetijski šoli v Mariboru, kjer mu je bilo zaupano baritonsko mesto v dijaškem moškem zboru. Leta 1961 se je pridružil baritonu moškega zbora Pevskega društva Logatec in tam prepeval do razpustitve zbora leta 1989. Sočasno je svoj bas dal na voljo tudi cerkvenemu mešanemu zboru, ki mu je ostal zvest vse do zborovega konca leta 2015.

V šestdesetih letih prejšnjega stoletja je v dobrem desetletju prepeval s svojim mehkim blagodonečim baritonom še v raznoterih

manjših moških zasedbah: od žlahtno ubranega kvarteta, sekteta in prek septeta do okteta; vse te male zasedbe so najraje poimenovali »fantje na vasi«. Alojzij Maček se je s svojim žametnim baritonom pridružil Logaškemu oktetu, ki je bil ustanovljen leta 1971 in mu bil predan prvih pet let, v času, ko se je logaški osmerek razvijal v zrel pevski sestav, ki je zaslovel po Sloveniji. Svojo prepričljivo zvočnost pa je z Lojzetovimi soli Logaški oktet prenašal

tudi med zamejsko slovenstvo. Ko je nekaj zadnjih let kazalo, kot da bi Lojze po svojih debelih šestdesetih letih prepevanja nehal prepevati, je s svojo močno pevsko voljo našel ponovno pot do petja. Tako zadnja tri leta prepeva pri Mešanem pevskem zboru Pevskega društva Logatec in nadaljuje svojih 70 let uspešnega prepevanja.

Ne smemo pa prezreti, da se je Alojzij Maček v svojih mladih letih lotil tudi učenja trobente in z njo kot glasbenik na Es-trobenti pri logaškem pihalnem orkestru sodeloval celo desetletje.

Z glasbo, zlasti z zborovskim petjem, je Alojzij Maček - Lojze s svojim zavidanja vrednim kultiviranim baritonom in s fino glasbeno intoniranostjo in čustveno izraznostjo – še posebej v solističnih partijah – izjemno bogatil pevsko kulturo na Logaškem od otroštva do častitljivih zrelih let.

NOVO GLASBENO TEKMOVANJE V LOGATCU

V Glasbeni šoli Logatec že vrsto let skrbimo za zelo široko paleto glasbenega in baletnega izobraževanja, saj v številnih programih ponujamo širok nabor predmetov klasičnih instrumentov, petja in baleta. Klasične programe izobraževanja dopolnjujemo še z Jazz – rock – pop programom.

Tako v klasičnem kot v zabavnem programu poučujejo odlični profesorji in priznani umetniki. Dodana vrednost GŠ Logatec je ponovno oživljeni Glasbeni festival VERIS, ki v drugi polovici avgusta poveže preko sto mladih glasbenikov iz vse Slovenije in jih opolnomoči na izobraževalno - socialnem področju, a hkrati ponudi tudi odlične koncerte.

V Glasbeni šoli Logatec že dolga leta dajemo poudarek na povezovanju in dobrem sodelovanju v najširšem pomenu besede, saj smo prepričani, da slednje daje najboljše rezultate. Številnim projektom, ki so odraz odličnega sodelovanja, smo v letu 2021 dodali še enega - 1. Mednarodno tekmovanje Matije Bravničarja, ki je namenjeno mladim violinistom z vsega sveta. Tekmovanje smo pripravili v soorganizaciji s Simfoničnim orkestrom Cantabile, zaradi epidemije koronavirusa pa bo letos potekalo v online izvedbi, na podlagi na You Tube naloženih posnetkov. Tekmovalce

bo ocenjevala štiričlanska mednarodna komisija. Čeprav je pri nas in po svetu precej tekmovanj za mlade violiniste, se logaško lahko pohvali z nekaj posebnostmi. V tri različne kategorije se mladi violinisti razporedijo po številu let učenja violine in ne po starosti, kar pomeni več možnosti za vse, ki so pričeli z učenjem violine nekoliko pozneje. Tekmovanje je zasnovano za bogato glasbeno izkušnjo, ki predstavlja za tekmovalca najprej jasen cilj študija obveznega in prostega programa tekmovanja, pozitivno ocenjevanje s strani strokovne komisije, vključno z obrazložitvijo ocene in spodbudo ter smernicami za učinkovito nadaljnje delo. Posebej pa so mikavne praktične nagrade za najboljše tekmovalce. V prvi kategoriji bo tako najboljši tekmovalac prejel novo violino Francois La'Petitte, v drugi kategoriji enoletni najem visokokakovostne violine Goslarstva Demšar, v tretji kategoriji pa solistični nastop s Simfoničnim orkestrom Cantabile. Vsi, ki se bodo uvrstili na 2. in 3. mesto, se bodo lahko v avgustu 2021 brezplačno udeležili nepozabnega Godalnega vikenda VERIS 2021.

Z novim projektom glasbenega tekmovanja, ki nosi ime po izjemnem slovenskem violinistu in skladatelju Matiji Bravničarju, stopa Logatec med kulturne svetilnike mladim violinistom, ki jim omogoča »zdravo« tekmovalnost, strokovno podporo in zanesljiv korak v nepozabno glasbeno izkušnjo!

Primož Malavašič, ravnatelj GŠ Logatec

STARE HOTENJSKE CERKVENE KLOPI IN BISTRIŠKI PRIOR BRUNO ORTNER¹

Konec lanskega leta so bile iz župnijske cerkve v Hotedršici odstranjene klopi, lep poznorokokojski rezbarski izdelek. Elegantno ukrivljene stranice odražajo organsko igrivost. Značilne volutaste obrobe obdajajo t. i. hrustančevje in drobni naborki voljne draperije in tudi sicer konveksno izbočeni deli oponašajo draperijo. Osrednje polje pa je gladko, kakor da bi šlo za kartušo, namenjeno zapolnitvi npr. z napisom ali emblemom. Lahkotna rast je zgoraj nasilno ustavljena z elementom (trikotno čelo z vpisanim okulusom in spodaj opremljeno z nizom arkadnih lokcev), ki nikakor ne sodi v rokokojski besednjak in je sad historistične predelave klopi po zgraditvi nove cerkve v 19. stoletju. Umetnostnozgodovinska stroka (Resman) je klopi postavila v opus zadnjega priorja v kartuziji Bistra pri Vrhniku Bruna Ortnerja, ki se je ukvarjal tudi z rezbarstvom in slikarstvom.

Bruno (Brunno) se je rodil okoli leta 1722 v Innichenu na Tirolskem. V kartuzijanskem samostanu v Bistri je sredi šestdesetih postal prior in bil hkrati tudi njen zadnji predstojnik. Za izsuševanje zemlje v okolici kartuzije je prejel celo priznanje Marije Terezije (Lavrič, 1985). Z odlokom iz januarja 1782 je cesar Jožef II. samostan razpustil kot še vrsto drugih. Po razpustitvi kartuzije je kot ekspozit odšel na Črni Vrh nad Polhovim Gradcem, kjer je bila leta 1789 ustanovljena župnija in Bruno je postal tudi njen

prvi župnik. Umrl je 4. januarja 1800 v Črnem Vrhu.

Čut za umetniško oblikovanje je Bruno prinesel od doma z rodne Tirolske. Med ohranjenimi predmeti, ki so mu sicer večinoma le pripisani, je signirana mizica, ki jo je naredil že po uradnem razpustu samostana. Hranjena je v zbirki Tehniškega muzeja Slovenije. V zadnjih letih življenja se je z veliko vnemo lotil opremljanja cerkve sv. Lenarta v Črnem Vrhu.

Pri klopih v župnijski cerkvi sv. Janeza Krstnika v Hotedršici je šlo za redko ostalino opreme stare cerkve, ki je leta 1866 deloma pogorela in so v začetku sedemdesetih v »bizantinskem« slogu zgradili novo ter jo opremili po takrat aktualnem okusu. Od stare opreme sta ostali praktično le slika apostol Jakob st. poznobaročnega slikarja Andreja Herrleina (Kermavnar 2020), ki je sedaj hranjena v župnišču, in *Škapulirska Mati božja s sv. Simonom Stokom in dušami* v vicah Valentina Metzingerja (1699–1759) iz ok. 1740, ki je hranjena v Narodni galeriji v Ljubljani, v Hotedršici pa je odstopljeno sliko nadomestila že poprej naročena kopija.

Klopi s plitvo poznorokokojsko rezbarijo so bile v času novogradnje nekoliko predelane in prilagojene neoromaniki stavbe. Ob obisku cerkve tu podpisane v času topografskega popisa leta 2014 so bile še v dobrem stanju in komaj kje mestoma načete od lesnih črvov. Konec leta 2020 so klopi odstranili in skurili; srečo v nesreči predstavlja dejstvo, da so tri stranice bile rešene in so shranjene v župnišču.

Simona Kermavnar

Izbor literature

Anica LAVRIČ, Rezbarsko delo Bruna Ortnerja, Loški razgledi, 32, 1985, str. 27–32; Blaž RESMAN, Kiparstvo, v: Upravna enota Logatec. Občina Logatec (ur. Blaž Resman; Zbirka Umetnostna topografija Slovenije), Ljubljana 2014, str. 19; Simona KERMAVNAR, Slika poznobaročnega slikarja Andreja Herrleina v Hotedršici, Logaške novice, april 2020, str. 10–11.

Tri še ohranjene stranice nekdanjih cerkvenih klopi iz ž. c. v Hotedršici (foto: Simona Kermavnar)

Detajl s signaturo Bruna Ortnerja na mizici iz nekdanje kartuzije Bistra (hrani Dokumentacija Tehniškega muzeja Slovenije, avtor fotografije: Igor Lapajne)

¹ Članek je v celoti ter s seznamom virov in literature objavljen na portalu Moja občina.si Logatec (<https://www.mojaobcina.si/logatec/novice/kultura/za-vedno-izgubljene-poznorokokojske-cerkvene-klopi-bistriskega-priorja-bruna-ortnerja-v-zupnijski-cerkvi-v-hotedršici.html>, februar 2021).

Knjižnice že dolgo niso več samo prostor izposoje in vračanja knjig, ampak so veliko več. Tudi logaška knjižnica je ne samo kulturno, temveč tudi družabno središče, stičišče vseh generacij, s številnimi dejavnostmi, na katere vas bomo poslej redno in sistematično opozarjali tudi v Logaških novicah.

KNJIŽNICA LOGATEC PRED NOVIMI IZZIVI

Cas epidemije je Knjižnici Logatec prinesel nove izzive in nam obenem dal tudi priložnost, da se ponovno vprašamo, kdo smo, kakšna je naša vloga v kraju, kaj pomenimo za ljudi. Delamo dobro ali bi lahko še bolje? Ali uspešno naredimo tisto, kar Občina in ljudje od nas pričakujejo? Je knjižnica prostor, kamor ljudje radi prihajajo? Jim ponujamo primerne vsebine in omogočamo dostop do različnih informacij in gradiv, ki jih zanimajo? Ko si odgovorjamo na ta in še na mnoga druga vprašanja, konkretno osmišljamo bistvo našega delovanja in poslanstva. Bistvo, ki smo ga opredelili na novo.

Oblikovali smo ga v novem znaku (glej sliko), ki predstavlja odprto knjigo oziroma ali računalnik. Oboje izraža široko znanje in dostopnost do informacij. V znaku lahko prepoznamo tudi veliki začetnici KL (Knjižnica Logatec) in stiliziran lipov cvet. In če je v grbu občine izrisanih pet lipovih listov, se mi ponašamo z njenim cvetom – bistvenim delom pri posredovanju različnih vsebin.

Knjižnica Logatec je poleg nove vizualne podobe, ki jo je oblikoval Igor Resnik, prešla na novo domeno www.knjiznicalogatec.si. Za vsa vprašanja glede gradiva, izposoje, podaljšav in rezervacij je na voljo nov e-mail: izposoja@knjiznicalogatec.si. Spletna stran je v prenovi, ustvarjajo se nove vsebine, člani knjižnice bodo v kratkem dobili novo (umetniško zasnovano) brezstično izkaznico (glej sliko).

Knjižnica je tudi temeljito prenovila svoje dejavnosti in okrepila raziskovalno delo. Iz bogate zapuščine Andreja Žigona bomo tako izluščili najboljše in izdali knjigo, ob prihajajoči 100. obletnici Narodnega doma v Logatcu pripravljamo pregled in predstavitev, kakšna je bila njegova vloga in pomen v kraju, radovedno iščemo, vabimo in odkrivamo zanimive ljudi, naše občane, in spremljamo njihovo delo.

Z izdatno občinsko pomočjo je knjižnica pridobila nekaj prepotrebne opreme. 12 računalnikov, ki jih v času epidemije ne potrebujemo, smo ponudili v izposojno osnovnošolskim otrokom za njihovo šolsko delo na daljavo. Krajevni knjižnici Rovte in Hotedršica sta dobili nova kopirna stroja za barvno tiskanje in skeniranje. Krajevna knjižnica Rovte je sveže prepletkana in opremljena z novim pohištvo. Na novo smo uredili kotička za mlade in starejše ter pripravili razstaveni prostor.

Kljub temu da je bila knjižnica v letu 2020 zaradi epidemije zaprta sedem tednov in še vedno deluje po skrajšanem urniku, nas je

dnevno obiskalo okoli 250 uporabnikov. V povprečju so si izposodili 620 enot knjižničnega gradiva na dan, kar pomeni, da nas zvesti člani knjižnice še kako potrebujejo. In prav zato smo se in se še naprej trudimo, da si bralci lahko izposodijo želene knjige. Zelo smo veseli, da smo lahko tako otrokom, šolajoči se mladini kot tudi odraslim omogočili prevzem različnih gradiv.

V nasprotju z živahnim dogajanjem v knjižnici pa so naši prostori premajhni in v zelo slabem stanju. Zgodil se nam je že manjši požar, večkrat nam je močno zamakalo, samo v zadnjem letu dvakrat. Morali smo umikati regale in predstavljati knjige, podstavljali smo vedra in sušili tla. Ob močnejših nalivih in snegu smo s strahom pogledovali na strop, k stenam in oknom, ki slabo tesnijo. Zato toliko bolj pričakuje upamo na nove, zaenkrat sicer nadomestne prostore, ki se jih, kljub kančkom negotovosti, veselimo. Smo in ostajamo optimistični in v upanju, da knjižnica je in ostaja za ljudi prostor prijetnih srečevanj, prostor za najrazličnejša povezovanja in informiranja, prostor, ki odprtih rok sprejema vse in ima prav za vsakogar nekaj.

Marko Zupanc, direktor Knjižnice Logatec

Najdete nas tudi:

SLEDITE NAM NA
FACEBOOKU

Knjižnica Logatec
YouTube

DRUŠTVO MLADINSKI CENTER SVETEGA NIKOLAJA

Društvo mladinski center svetega Nikolaja je bilo ustanovljeno leta 2004 z željo povezati vse skupine in dogodke za mlade, ki se odvijajo pod okriljem logaške župnije. Kot prva se mu je pridružila skupina Nazaret, kasneje pa še Oratorij iz Dolnjega in Gornjega Logatca ter Dišeča ustvarjalnica.

Skupina Nazaret deluje pod okriljem Katarine Dolenc, ki je tudi zaslužna za vsakoletno organizacijo proslave ob materinskem dnevu in miklavževanju. Pod okriljem skupine se tudi med šolskim letom enkrat tedensko izvaja ustvarjalne delavnice za osnovnošolske otroke. Ustvarijo mnogo lepih in unikatnih izdelkov, ki jih vsako leto pokažejo na Katrini tržnici ter Gregorjevem sejmu. Nema lookrat povabijo medse tudi goste, strokovnjake, ki jih naučijo svoje obrti. Tako so se otroci učili slikanja, kvačkanja, izdelave figur iz slačja, izdelave pletenih košar, glinenih izdelkov, mil, lectovih src ter še mnogo drugih spretnosti.

Največji dogodek pod okriljem skupine je miklavževanje. Predstave se udeleži več sto otrok ter njihovih staršev. V nabito polni dvorani svetega Jožefa vsi nestrpnost čakajo prihod dobrega moža. Že tradicionalno člani skupine Nazaret uprizorijo dramsko igro na temo svetega večera, pridružijo se jim še otroški pevski zbor Adoramus ter gostje. Nato pa stopi na oder glavna zvezda večera v spremljavi angelčkov, ki po predstavi vedno delijo sladke dobrote. Otrokom veliko pomeni, da lahko svetega Miklavža vidijo in se z njim pogovarjajo, še toliko bolj nestrpnost pa čakajo njegov nočni obisk istega večera.

Oratorij je široko pristočasno dogajanje, ki od l. 1988 poteka v mnogih slovenskih župnijah (v Logatcu od l. 1993). Za nekaj dni poveže udeležence, animatorje in njihove voditelje. Oratorijski program v harmonično celoto združuje zabavo, sproščujoče, ustvarjalne in poučne dejavnosti, druženje in duhovnost. Oratorij je namenjen otrokom in mladostnikom, vodijo jih animatorji prostovoljci - srednješolci in študenti. Ti s pripravi začnejo že aprila in se do junija srečujejo enkrat tedensko, teden pred oratorijem pa kar vsak dan.

Otroci oratorijski dan začnejo s petjem himne oratorija in dvigom zastave, sledi jutranja kateheza, nato pa se čez dan zvrstijo različne ustvarjalne delavnice in družabne igre. Pred odhodom domov izvedejo animatorji še sklep oratorija, na katerem otroci delijo svoje misli o preživetem dnevu. Organizatorji imajo vsako leto v načrtu tudi celodnevni izlet, vendar pa je natančna destinacija (morje, piknik, bazen, pohod) odvisna od vremena. Zadnji dan so na zaključno prireditev vabljeni tudi starši in prijatelji udeležencev. Otroci jim predstavijo svoje delavnice, vse skupaj pa v celoto povežejo animatorji s kratkimi skeči.

Dišeča ustvarjalnica organizira Špela Fortuna. V več delavnicah nauči mlade izdelovati naravno kozmetiko in mila. Pokaže tudi postopek izdelovanja eteričnega olja ter navdušuje mlade nad naravno kozmetiko, ki je prijaznejša do kože in okolja.

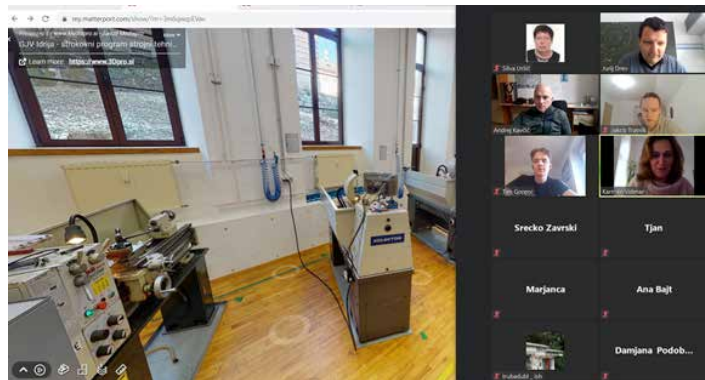
Kristina Pokrivač

INFORMATIVNI DNEVI NA GIMNAZIJI JURJA VEGE IDRIJA

Vpetek in v soboto, 12. in 13. februarja, so tako kot na vseh srednjih šolah in fakultetah po Sloveniji tudi na Gimnaziji Jurja Vege Idrija potekali informativni dnevi. Zaradi epidemije smo predstavitve šole morali izpeljati v virtualnem okolju. Spletno okolje ima svoje zakonitosti, zato se pri načrtovanju izpeljave informativnega dneva nismo mogli zanašati na bogate izkušnje iz preteklih let. Pri organizaciji so nam pomagali naši dijaki, vedno polni izvirnih idej, zato smo z njihovo pomočjo uspešno premagali tudi ta izziv.

Informativni dan je potekal preko aplikacije ZOOM, obiskovalcem smo predstavili vse tri programe, ki jih izvajamo na naši šoli, programe gimnazije, strojnega tehnika in mehatronika operaterja ter poskušali predstaviti utrip šole! Izpeljali smo virtualne sprehode po naših prostorih, ki smo jih posneli v 3D različici in jih opremili z raznovrstnimi informacijami. Na informativnem dnevu pa je tekla predstavitev v živo. Po naših podatkih je bilo število prijavljenih devetošolcev primerljivo z obiskom v preteklih letih, pridružilo pa se jim je tudi veliko osmošolcev. O njihovem zadovoljstvu zgovorno priča izjava devetošolca iz Logatca, objavljena v spletni rubriki 24ur.com (<https://www.24ur.com/novice/korona/sole-in-fakultete-ob-informativnem-dnevu-pogresajo-srecanja-v-zivo.html>, 12. 2. 2021) Navajam:

»Devetošolec iz Logatca, ki se je udeležil virtualne predstavitve Gimnazije Jurja Vege v Idriji, je ocenil, da je bila predstavitev zelo koristna. "Posebej me je pritegnilo, ker imajo zelo dobre športne ekskurzije, zelo zanimivi so se mi zdeli programi mednarodnih izmenjav. Učitelji so se zelo dobro pripravili, tudi tehnično je predstavitev potekala brez težav," je povedal. Gimnazija se mu zdi prijetna, na takšno šolo bi se, kot je dejal, vsekakor vpisal. "Iz predstavitev dijakov sem dobil občutek, da se tu dobro počutijo, povedali so tudi, da so učitelji vedno pripravljeni pomagati. Dobra se mi zdi velika izbira tujih je-

zikov. Sem pa vesel, da sem se lani udeležil informativnega dneva v živo, ker tako dobiš veliko boljši občutek o šoli, čeprav je bila tudi virtualna predstavitev dobra," je še povedal. Tudi nas je navdušil s svojo izjavo, v kateri je izpostavil tisto, kar odlikuje našo gimnazijo. Vsi, ki ste našo predstavitev v živo zamudili, lahko še vedno najdete vse informacije na spletni strani šole, še posebej pa vas vabimo na sprehod po virtualnem posnetku šole. Sprehod skozi obe stavbi je namreč opremljen tudi s samodejnim vodenjem in ustavite se lahko, kjer koli želite, in nato nadaljujete z ogledom.

V pričakovanju vseh bodočih prvošolcev z optimizmom zremo v prihodnost! Tudi z upanjem, da bomo naslednje šolsko leto lahko izpeljali po starih tirnicah, obogateni z novimi izkušnjami in s temeljnim spoznanjem, da je kljub vsem tegobam, ki jih običajna šola prinaša, še vedno zmagovalka nad virtualno, saj omogoča pristne stike, močnejša doživetja in socialne izkušnje, ki zmorejo zvabiti nasmeh na obraz in iz nas delati boljše ljudi.

Karmen Vidmar, ravnateljica GJV

ZAČETKI KOŠARKE V LOGATCU

Kroniko Začetki košarke v Logatcu sem začel pisati na pobudo Marjana Lenarčiča, Dušana de Gleria in Janeza Nagodeta (brata). Mislim, da bi bilo zelo krivično, če se ne bi spomnili vseh igralk in igralcev, trenerjev in predsednikov, ki so bistveno prispevali k razvoju košarke v Logatcu. Tudi sam sem poznal številne udeležence v tem športu, zato sem kroniko pisal z velikim veseljem.

Pri zbiranju arhiva sem imel veliko težav zaradi pomanjkanja še živečih športnikov, ki so bili aktivni v tem času. V opisu dogajanja športnih dogodkov v Logatcu bi bila velika praznina, če ne bi osvetlili športnih dejanj in prizadevanj vseh udeležencev v tem obdobju. Z zbiranjem gradiva sem se ukvarjal eno leto. Raziskovanje v arhivih je prekinil covid-19, ki mi je praktično onemogočil zbrati še kaj več podatkov od KZS. To je naloga, ki nas še čaka, in upam, da bomo gradivo še dopolnili in potem izdali brošuro – almanah za 65- (70-) letnico ustanovitve Košarkarskega kluba Logatec.

Zahvaljujem se vsem, ki so mi pomagali s svojo zagnanostjo in prispevali, da je nastala kronika o začetkih košarke na Logaškem. Pri pripravi so sodelovali: Janez Nagode (Krištofov), Marjan Lenarčič, Dušan de Gleria, Aljoša Gutnik, prof. dr. Tone Gosar, Vlado Puc, Rihard Erker, Pavle Mihevc, Miran Lukman, Nedi Kranjc (Černe), Joža Arhar, Andrej Logar, Janez Jerina, Franci Kogoj (Aco – Žiberšan) in Boris Jereb.

V Logaških novicah boste zgodovini košarke lahko sledili v več nadaljevanjih, tokrat ponujamo uvod v »košarkarsko kroniko«.

Jože Nagode-Krištofov

UVOD

Osnovne športne dejavnosti (telovadba, smučanje ...) so se v Logatcu izvajale že pred drugo svetovno vojno (Orli in Sokoli). Po vojni, ko je tudi Sokol prenehal delovati, pa so se začele organizacijske in vsebinske spremembe.

V Sloveniji so zato ustanovili vrhovno telo, Fizikulturni odbor Slovenije (FOS), ki je združeval športne, planinske in telovadne organizacije iz vse Slovenije. V letu 1946 pa so po FOS-u ustanovili Fizikulturno zvezo Slovenije (FZS), ki je bila leta 1952 razdeljena v zvezo za telesno vzgojo Partizan in Zvezo športov Slovenije. S to spremembo je bil v Logatcu ustanovljen TVD Partizan. Tako

je bil v tem letu šport v Logatcu organiziran pod okriljem TVD Partizan. Prvi predsednik društva je bil Arhar Drago st., tehnični vodja pa je bil Zoran Mrak.

Poleti 1952 je tudi TVD Partizan začel organizirati vadbne v atletiki, gimnastiki, košarki, nogometu, plavanju, odbojki ... Vsi udeleženci so se ukvarjali z vsemi vejami fizikulture in so bili pri vadbah tudi vsi prisotni. Počasi pa je dozorelo spoznanje, da so ljudje, ki so bili bolj nagnjeni k posameznemu športu, začeli pregovarjati Zorana Mraka, da bi se lahko vse leto ukvarjali samo s slednjim. Predstavili so željo, da bi se v okviru TVD Partizan organizirale in ustanovile sekcije. (vir: Janez Nagode - Krištofov) To je bila zamisel, ki se je v naslednjih letih uresničila in ustanovile so se posamezne sekcije:

Prva generacija skakalcev leto 1951/1952

Zadaj z leve stojijo Artur Serinni, Miha Tršar, Zoran Mrak, drugi z desne Andrej Logar, tretji z desne Janez Sovan, v sredini skrajno levo Drago Gabrijel in smučarji: Franc Godina, Andrej Tollazzi, Tone Mihevc, Anton Antičević in Janez Smole.

Skakalnica - 50 m – Na sliki Janez Nagode – Krištofov in Škof Jože – Toncov – pomagata pri pripravi skakalnice za pokal Kongsberg – leto 1959. Izvajanje nadzira Zoran Mrak. Pri gradnji so sodelovali tudi člani/članice drugih selekcij.

- **Sekcija za alpsko smučanje in teke** - Mihevc Tone, Tollazzi Andrej, Godina Franc, Anton Antičević, Logar Andrej ...
- **Sekcija za skoke** - Mrak Zoran, Sovan Janez, Tršar Miha, Logar Andrej, Martinčič Franc (Lovretov), Kunstelj Vinko, Marinko Tone, Pivk Marjan – Kavica (ekonom), Mihevc Alojz (Morski) ...
- **Sekcija za nogomet** –Mrak Zoran, Lipovec Marjan, Miloš Jeranče, Skvarča Jože, Tollazzi Andrej, Grom Miha, Lipovec Tone, Sovan Janez, Mihevc Franc, Mihevc Tone (Tomančkov), Kogoj Ciril (Mahonov), Urbančič Bernard (Skalarjev – golman), Kogoj Franc (Kopitarjev), Kralj Maks, Gutnik Marjan, Velkavrh Alojz, Korenč Janez, Furlan Jože, Bojović Drago, Gutnik Aljoša ...
- **Sekcija za gimnastiko in plavanje** – Arhar Joža, Maček Franc in Maček Jože (Krištanova), Mihevc Tone, Mihevc Franc ...
- **Sekcija za košarko** – Škof Jože, Nagode Janez ...
- **Igrala se je tudi odbojka** – Puntar Marjan, Zupančič Marjan (Pekov), Žitko Marjan (Vilar), Mihevc Pavle, Mihevc Tone (imel najvišji odziv 1 m v višino) ... Odbojka je bila organizirana v sekciji za košarko. (vir : Janez Nagode, Pavle Mihevc)
- **Namizni tenis** – Prva miza je bila za baliniščem pri Tolazziju. Tu so med počitnicami igrali Čibejeva dekleta in Boltinjevi. (vir: Pavle Mihevc)
Med počitnicami se je namizni tenis igral tudi na Maklavovem

Vlado Puc na treningu na Griču leto 1956/1957

vrta. (vir : Pavle Mihevc)

Malo resnejši začetki so bili v zgornjih prostorih pri Krištofu. Vlado Puc in Janez Nagode sta dobila mizo in prve vadbe so se začele. Sobe so bile velike 6 x 6 m in so bile kar pravšnje za namizni tenis. Nato so mizo prenesli v telovadnico na Griču. (vir: Vlado Puc, Janez Nagode)

Prvi predsednik in trener je bil Vlado Puc. Obe vlogi je opravljal kar 23 let. Igralci v tem času pa so bili še Rus Tone, Mihevc Tone (Lovrečev), Molk Alojz, Oblak Nevenka, Prelog Beba, kasneje Sartori Mitja ...

Prelog Beba je bila tudi državna prvakinja Jugoslavije za članice. Naslov si je priborila v Sarajevu. (vir: Vlado Puc)

(se nadaljuje)

ŠPORT MLADIH PO KORONI

Po lanskem spomladanskem zaprtju šol in ukinitvi športnih dejavnosti otrok in mladine je bil rezultat raziskave o posledicah zaskrbljujoč, če ne celo strašljiv – upad fizičnih sposobnosti in pridobitev odvečnih kilogramov sta bila več kot očitna. Veliko manj pa se je govorilo o posledicah izpada športnega treniranja.

Tedaj smo vsi upali, da bo kmalu vse tako, kot je bilo pred prekinitvijo organiziranih treningov in tekmovanj. Z več ali manj elana so se mladi športniki sami z virtualno pomočjo trenerjev organizirali in trudili ohranjati minimalen nivo pripravljenosti za svoj šport. Potem so omejitve popustile in spet so vsi začeli trenirati in tekmovali. V drugem valu pandemije, ki še kar traja, pa so stvari veliko bolj neugodne, saj omejitvam kar ni videti konca. Pustimo ob strani tistih nekaj kategoriziranih mladih športnikov v individualnih športih, ki lahko trenirajo, in tudi nekaj tekmovanj bo izvedenih. Ti bodo ohranili kontinuiteto treniranja in verjetno dokaj uspešno prebrodili težave.

Zato pa bi morda morali več pozornosti in truda nameniti mlajšim in udeležencem ekipnih športov. Trud, vložen v vadbo prek spleta, je hvalevreden, vendar mnogi otroci tega dolgoročno ne bodo vzdržali. Treniranje je včasih naporno in velikokrat je dobra družba tista, ki poganja stvari naprej, da mladi športniki ne obupajo.

V zelo neugodnem položaju so vsi, ki se ukvarjajo z dvoranskimi športi, še posebno pa mlajši otroci, s katerimi je pozimi težko trenirati zunaj. V ekipnih športih bo pri kadetih in mladincih še dodaten problem, saj bo, ko bodo tekmovanja spet stekla, težko zbrati dovolj tekmovalcev za ekipo. Veliko jih bo izgubilo voljo in prenehalo trenirati.

Za tiste, ki trenirajo z igrami z žogo, bi bila lahko premostitvena rešitev, da poskusijo začasno trenirati šport, s katerim se je mogoče ukvarjati tudi v sedanjih razmerah. V Logatcu sta najprimernejša smučarski tek in atletika in če vemo, da so atletske prvine osnova vsakega športa, je smiselno poskusiti. Tak ali drugačen tek v naravi je koristen za splošni razvoj, dolgoročno pa je tudi najboljše zdravilo za kronične bolezni sodobnega sveta. No, pa na ustrezno prehrano seveda ne smemo pozabiti. Omenjena športa imata še to prednost, da sta primerna tudi za tiste, ki si ne želijo postati vrhunski športniki.

Za mlade igralce iger z žogo so sprinti in razni skoki lahko zelo uspešna premostitev, dokler ne bodo stekla tudi tekmovanja v njihovih primarnih športih. Običajno so kar uspešni, atletska tekmovanja se odvijajo skoraj normalno, pa tudi strokovno je to čisto korektno. Znano je, da v mlajših letih bolj pester izbor dejavnosti pospeši napredek tudi v osnovnem športu in nikakor ne škodi.

Miro Petrovec, tekaški trener, ŠD Tek je lek

G. Janez Smole je na župana Občine Logatec Berta Menarda naslovil odprto pismo, v katerem ga med drugim zanima, kaj naj ima ob razpoložljivih proračunskih sredstvih in razvojnih ambicijah po rasti v občini prednost: gradnja prepotrebnih šolskih vzgojno-varstvenih prostorov, gasilski center, novi zdravstveni dom, športno-rekreacijski center Sekirica, ureditev mestnega jedra ali rušenje še vedno markantne stavbe Narodnega doma oz. nekdanjega "Sokolskega" doma v Dolenjem Logatcu, ki so ga naši predniki zgradili v l. 1923. Smole se sprašuje, ali je gradnja novega Narodnega doma, ki naj bi stal 8 milijonov EUR, ugodnejša od obnove obstoječe zgodovinske stavbe, aktualni občinski oblasti pa očita, da je izpustila zgodovinsko priložnost za nakup zemljišč in objektov iz stečaja Kmetijske zadruga po sila ugodnih cenah.

Objavljamo županove odgovore:

»Logatec je hitro razvijajoče podeželsko mesto z mnogimi izzivi in potrebami. Vesel sem, da smo uspeli z dvema obrtno-podjetniškima conama in pravo politiko zagotoviti delovna mesta, zavedajoč se, da bomo lahko kvalitetno živeli le s prodajo svojega znanja preko poštenega dela. Logatec potrebuje vse našeto in še več. Sledimo smernicam EU, bolj zeleno, digitalno, samooskrbno. Prednost bodo imeli projekti, ki so sofinancirani in pripomorejo h kvaliteti življenja vseh generacij. Moram poudariti, da bi veliko lažje obnavljali ali na novo gradili prepotrebno infrastrukturo, če bi del razlike med ceno kmetijskega in stavbnega zemljišča, ki s spremembo OPN doseže večdesetkratnik cene, šel v skupno blagajno. Tako pa nam tujci očitajo, kaj prodajate stanovanja, če nimate vrtcev itd.

Gradnja prepotrebnih šolskih vzgojno-varstvenih prostorov (šole, vrtci)

Dogradili smo OŠ 8 talcev, jo energetsko in protipožarno sanirali, preuredili-povečali kuhinjo, jedilnico, montirali dvigalo. Energetsko smo sanirali tudi podružnično šolo Laze, Hotedršico, vrtec Kurirček. Pripravljen je projekt za nadzidavo OŠ Tabor, čakamo gradbeno dovoljenje. Ovira poplavno področje, ki ga rešujemo z izgradnjo zadrževalnika v Cuntovi grapi. V Rovtah je nov sedemmodelčni vrtec, pripravlja se gradbeno dovoljenje (GD) za zidavo štiriodelnega v Hotedršici.

Prostori za gasilce

Gasilski domovi v naši občini so obnovljeni, v dobri kondiciji, v Rovtah je nov, v Dol. Logatcu se išče primerna lokacija in v dobrih petih, sedmih letih bo tudi PGD Dol. Logatec dobil nov dom. Malo daljši rok pa je za Reševalni center zahodnega tipa.

Novi zdravstveni dom

Zdravstveni dom bo dobil prizidek, s tem se povečuje lekarna, za potrebe ZD pa bo na voljo pribl. 900 m². V novem Narodnem domu načrtujemo tudi glasbeno šolo. V Dolšajnovi hiši bomo pridobili prostor za ambulate.

Ureditev mestnega jedra med Cankarjevo in Tržaško ulico

Ne drži, da niso bila kupljena zemljišča, saj so celotni vrtovi v lasti občine. Veliko energije vlagamo v ureditev mestnega jedra. Odkupili smo osrednji vrt, kjer nameravamo zgraditi 50 do 70 podzemnih parkirišč, nad njimi sodobno tržnico. Skupaj z arhitektom Rupnikom smo načrtovali, da bi bil to center srečevanja naših občanov.

Imeli smo predkupno pogodbo za nakup vseh treh stavb. Vrednost treh stavb skupaj z zemljišči je bila približno 1.100.000,00€. Na Tržaški 13 bi bila lekarna, narejeni so bili načrti, glede Tržaške 15 smo se pogovarjali z ZD in Policijo. S slednjo so potekali pogovori tudi o prostorih Komunale, kajti namen smo imeli zelo ugodno kupiti Cestno bazo v Zapolju in tja preseliti KP Logatec. Resen namen smo imeli kupiti mlekarno na Cankarjevi cesti za potrebe mladih, a iz znanih razlogov nismo uspeli na licitaciji.

Športno-rekreacijski center Sekirica

Sekirica je prepotreben objekt kot vsi drugi in še mnogi načrtovani. Vloženo imamo za GD. Gradili bomo v dveh fazah, pogovarjamo se in čakamo razpise fundacije, ministrstva itd. Za športni park Kovk smo odkupili zemljišča, imamo GD, čakamo na razpise, v načrtu je obnova bazena Mareke, kjer smo od sklada kmetijskih zemljišč brezplačno v last prejeli zemljišče.

Rušenje ali obnova Narodnega doma?

Kaj narediti z Narodnim domom, je bilo moje razmišljanje že dol-

go nazaj. S pristojnimi službami in politiko smo k zadevi resno pristopili pred osmimi leti, imeli smo pripravljani odbor, sestavljen iz članov vseh kulturnih področij. Povabili smo zelo ugledne arhitekta in dobili pestro paletu. Odbor je izbral delo arhitektke ge. Maruše Zorec, ki je skupaj z Zavodom za kulturno dediščino ocenila, da ima kulturno vrednost samo pročelje, vhod stavbe, ki se ohrani. Ostala stavba je bila »uničena« z dozidavo knjižnice, odstranitev sokolov itd. Nov Narodni dom s knjižnico bo dominiral v prostoru s povezavo na vso kulturno dediščino med Plečnikovo knjižnico v Ljubljani in Slovenskim domom v Trstu.

Res je nov Narodni dom velik zalogaj, a če so ga naši predniki zmogli v času krize zgraditi, kot pravite, v 221 dneh, zmoremo danes s pomočjo subvencij veliko lažje.

Za napreden razvoj naše družbe vedno bolj potrebujemo kulturo, katero srečujemo na vsakem koraku našega ustvarjanja za boljše življenje. Narodni dom bo imel možnost povezovati industrijo, podjetništvo, obrt, rokodelstvo, kmete, intelektualce, akademike, vse kulturne ustvarjalce v homogeno družbo s poslušanjem in izmenjavo mnenj v korist boljšega življenja vseh. Kultura je vprega prihodnosti naše nacije.«

V spomin

Zapustil nas je poklicni reševalec, promotor in oče dela bolničarjev Območnega združenja Rdečega križa Logatec, dolgoletni gasilec in tajnik PGD Dolnji Logatec, član štaba Civilne zaščite Logatec za NMP, humanitarac ter nenazadnje dobitnik državnega priznanja-odlikovanja Civilne zaščite **Ladislav (Lado) Korenč**.

Lado je bil predan strokovnjak zdravstvene nege, nič-kolikokrat je ob vsakem času in ob vsakem vremenu z urgentno ekipo ZD Logatec hitel na pomoč ponesrečenim ali nenadno obolelim občanom in tudi širše. V prostem času je to počel kot prostovoljni gasilec. Kot član štaba Civilne zaščite je bil predan svojemu položaju in pomagal, če že ne soustvarjal načine, ki so krepili zavest o tem, da je treba pomoči potrebnim priskočiti na pomoč. To, da je bil priznan strokovnjak in neumoren reševalec, potrjuje tudi dejstvo, da je prejel bronasti in Srebrni znak Civilne zaščite.

Prijatelji so danes rekli, da mu ni bilo odmerjeno dovolj časa. Čas, ki ga prebijemo v tem življenju, nam je vsekakor omejen. Vsak ga izkoristi po svoje. Nek vzhodni mislec je nekoč zapisal, da bodo tisti, ki delajo predvsem zase, pozabljeni, tisti, ki delajo za druge in jim pomagajo, pa bodo živeli večno. Lado, naj ti bo v drugem življenju povrnjeno vse dobro, kar si naredil v tem. Ne bomo te pozabili!

Z globokim poklonom,

Občina Logatec, Civilna zaščita Logatec, Območno združenje Rdečega križa Logatec

V spomin

Marjan Moljk (1967-2020)

V začetku novembra nas je nepričakovano zapustil krovski mojster Marjan Moljk iz Rovtarskih Žibrš. Zaradi epidemije se žal marsikdo ni mogel posloviti od njega, zato posredujemo govor, ki je bil prebran ob njegovem pokopu.

»Marjan!

Brki, klobuk, pa tisti tvoj podaljšek lepega obraza, kakor si rekel svoji pleši, ki se je svetila izpod klobuka. Slika, ki jo imamo vsi pred očmi, ko se spomnimo nate. Zdajle bi ti prekrižal roke, stopil v razkorak in zavil z očmi ter rekel: »Me prav zanima, kaj bo povedala tamala!« Kot moj starejši brat si bil baje večkrat kaznovan, ker sem te zašpecala. Nekoč pa sem ti v cigareto, da bi nehal kaditi, vdelala pasjo bombico. Ko je ogenj prišel do nje, jo je razneslo. Tek je bil neizbežen.

Naše otroške in mladostniške vragolije je čez noč bilo konec. Ob smrti našega Miroslava smo hitro spoznali težo življenja. Že od vsega začetka si kazal veliko zanimanje za domačijo. Izučil si se za »**KMETA**« in svoje znanje takoj začel udejanjati. Vsakemu, ki pride k nam v Žibrš, je takoj jasno, da ti je šlo zelo dobro od rok.

Spoznal si Matejo, in z njo ustvaril družino. Kmetija ni prinašala dovolj, tako da si se izučil še za »**cimprmana**«. Od tvojega čudovitega kozolca v Kranjski Gori do brunaric, pokritih teras in ostrejših hiš - vse to nas bo spominjalo nate. Tudi vsi domovi tvojih bratov in sestre so zgrajeni z nemalo tvojega truda.

V teh dneh, ko te ni več med nami, sem videla, kako močne, delavne in ljubeče otroke sta vzgojila z Matejo. Na vsakega si bil tako zelo ponosen. Vsi bi radi pomagali drugim, tako kot si to počel ti. Spomnim se, kako si mi potihoma zašepetal, da boš postal dedek. Za svojega Oskarja si kljub utrujenosti vsak večer našel čas, da sta se malo poigrala. Hvala ti tudi za ljubezen do nečakinj in nečakov. Marjan, pogrešali bomo tvoje besede: »Mati, kako si..., Fotr, kej je zde..., Moj dkle..., moji mulci...« In tvoj »**SREČNO!**« ob vsakem končanem telefonskem klicu. Vsem lepim spominom nate bomo nazdravljali s tisto tvojo obogateno radensko. V svetem pismu lahko preberemo: »Kaj pomaga, moji bratje, če kdo pravi, da ima vero, nima pa del; in ljubezni, ki se ne ponaša, ni brezobzirna, ne išče svojega, ne da se razdražiti, ne misli hudega.«

Marjan, zdaj si skupaj s svojim bratcem Mirom. Pripravita prostor za nas, mi pa se bomo trudili živeti tako, da bomo bili vredni priti k vama v Nebesa.

Martina Albreht

ZAHVALA ZA POMOČ PRI NARAVNI NEZGODI

PO NARAVNI NEZGODI OB NAŠI HIŠI SE NAJLEPŠE ZAHVALJUJEMO CIVILNI ZAŠČITI OBČINE LOGATEC, GASILCEM PGD ROVTE TER SKRBNIM SOSEDOM, KI SO NAM STALI OB STRANI IN POMAGALI PRI FIZIČNEM DELU. PRAV TAKO SE ZAHVALJUJEMO PODJETJU ŽERJAL, KI NAM JE STROKOVNO SANIRALO POŠKODBO, OBČINI PA ZA HITER ODZIV, DA SE JE PRAVOČASNO PREPREČILO ŠIRJENJE BREZNA.

ŠE ENKRAT HVALA OD OBČANOV NA NASLOVU ROVTE 66.

V spomin

Miro Leskovec 1946 – 2021

Januarja se je od nas poslovil čebelarški kolega Miro. Ni bil aktiven le v logaškem športnem življenju (gl. februarско številko Logaških novic), bil je tudi čebelarški strokovnjak, tako teoretik kot praktik, ki je kot mentor znanje nesebično posredoval številnim mlajšim kolegom. Čebelariti je začel leta 1973, na vrhuncu svoje čebelarske dejavnosti pa je čebelaril z več kot sto čebeljimi družinami. Ob skrbi za lastne čebele je imel tudi izražen čut za skupnost: več kot 20 let je bil tajnik Čebelarskega društva Logatec (ČDL), v Čebelarški zvezi Slovenije (ČZS) pa je bil v letih 2008-2012 član nadzornega odbora in v letih 2009-2012 član uredniškega odbora revije Slovenski čebelar.

Za delo v čebelarstvu je prejel priznanja Antona Janše III., II. in I. stopnje. Slednje mu je ČZS podelila leta 2009 na predlog ČDL za njegov obsežen prispevek k obeležitvi stoletnice ČDL. Poleg organizacijskega dela je obletnico obogatil s tremi avtorskimi deli. Prvo je bilo 18-stranska zbiranka »100 let ČD Logatec«, za katero je sam napisal besedilo, izbral slikovno gradivo in jo tudi tehnično pripravil za tisk. Drugo je bilo priprava takratne priložnostne razstave stare

čebelarske opreme in orodja, tretje pa DVD z zvočno-slikovno predstavitevjo čebelarstva na Logaškem.

Skrbno je spremljal objave o novostih v čebelarjenju. Med drugim je sodeloval pri prevodu in slovenski izdaji knjige »Z zdravimi čebelami v XXI. stoletje« avtorja Jova N. Kantarja.

Miro je bil pronicljiv komentator dogajanj v čebelarstvu in v občem življenju. S svojim kritičnim pogledom nanje nas je spodbujal k razmišljanju in nas s tem bogatil.

Čebelarško društvo Logatec

Ko prebujalo se je jutro,
tiho si odšel.
Dobrota tvojih rok ne mine,
čas ohranjal bo spomine.
Zdaj naš dom ovit je v sivino,
žalost in neizprosno bolečino.

ZAHVALA

IVAN KORENČ
(19. 8. 1961 - 2. 2. 2021)

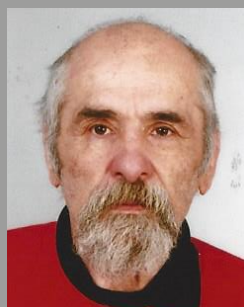
Ob boleči izgubi našega dragega Ivana se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znanecem za darove in izrečeno sožalje. Iskrena hvala gospodu župniku Simonu Onušiču za lepo opravljen obred, pevcem za ubrano petje ter trobentaču za zaigrano melodijo. Posebna zahvala g. Gorazdu in g. Mihi Bošnjaku za organizacijo pogrebne slovesnosti ter cvetličarni Karmen za izbrano cvetje.

Zahvaljujemo se tudi sosedi Danici S. za molitev in sosedu Darku M. za lepo prebrane poslovilne besede.

Hvala vsem, ki ste se od njega poslovili in ga boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njegovi

Vse na svetu mine,
vse se spremeni,
le spomin na tebe
ostaja in živi.

ZAHVALA

IVAN MIRO LESKOVEC
(7. 5. 1946 – 19. 1. 2021)

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, dedija se v imenu družine zahvaljujem sorodnikom, dobrim sosedom, čebelarjem in športnim prijateljem za izraženo sožalje ter pomoč v težkih trenutkih.

žena Marija

Ni te več na vrtu ne v hiši,
nič več glas se tvoj ne sliši,
če lučko na grobu upihnil bo vihar,
v naših srcih je ne bo nikdar.

ZAHVALA

IVAN MIVŠEK
(26. 4. 1936 - 11. 1. 2021)

Ob boleči izgubi dragega moža in očeta se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter se prišli posloviti od njega. Hvala Komunalnemu podjetju Logatec za vodenje pogreba, pevcem in trobentaču, cvetličarni Anja za žalne aranžmaje in g. župniku Janezu Petriču za opravljen pogrebni obred.

Žena Majda in sinovi z družinami

Veseli s teboj smo živeli,
žalostni, ker te več ni ...
Ostali so živi spomini,
z nami potuješ vse dni.

ZAHVALA

JANEZ TOMAZIN
(27. 4. 1934 - 15. 12. 2020)

Ob slovesu moža, očeta in dedka se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom za izrečeno sožalje. Hvala tudi gospodu župniku za pogrebni obred in Čebelarskemu društvu Logatec ter gospodu Gorazdu Bošnjaku za organizacijo pogreba.

Vsi njegovi

Vsi, ki radi jih imamo,
nikdar ne umro,
le v nas se preselijo in naprej, naprej živijo,
so in tu ostanejo.
(Janez Medvešek)

ZAHVALA

ob prezgodnjem slovesu od naše
predrage žene, mamice, sestre in
hčerke

NEVENKE MLINAR
(3. 8. 1974 – 20. 1. 2021)

Iskrena HVALA vsem, ki ste se prišli posloviti od Nevenke in ste na kakršen koli način pripomogli, da je bilo slovo lepo izpeljano. Posebna hvala Stanetu, Alekseju in Janu. Srčno se zahvaljujemo Tanji in Barbari za čudovita govora, ki sta se nas vseh globoko dotaknila. Hvala dr. Baragi za pomoč pri spremljanju v zadnjih mesecih ter vso izkazano podporo. Hvala gospodoma Mačku in Adamu za večerno poslovilno molitev ter lep pogrebni obred. Zahvala pa gre tudi g. Bošnjaku za organizacijo pogreba, pevcem cerkvenega pevskega zbora Hotedršica in vsem, ki ste namenili svoj dar.

Vsi njeni, ki jo bomo vedno nosili v naših srcih.

Tvoje srce je omagalo
in tvoj dih je zastal.
A nate spomin
bo za vedno ostal.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše hčerke,
sestre in tete

TATJANE RUDOLF
(14. 5. 1966 – 1. 1. 2021)

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, darovane sveče in maše. Hvala župniku dr. Simonu Onušiču za pogrebni obred, gospodu Matjažu Petrovčiču za govor ob slovesu, cvetličarni Karmen, gospodu Gorazdu Bošnjaku za organizacijo pogreba, pevcem za zapete pesmi in gospodu Robiju Albrehtu za zaigrano tišino.

Vsi njeni, ki smo je imeli radi.

Foto: Primož Godina

									LOGAŠKE NOVICE	ŠPORT-NICA Z LOKOM ALI PUŠKO	TRESENJE TELESA	GREBEN NA GREDI, KI ODMIKA ROČICO	KRAJ, KJER SE KOPLJE PESEK
									RAZPOKA, IZBOK-LINA V STENI				
									NERODEN, OKOREN ČLOVEK				
									NEKD. RTV SPIKERKA (OLGA)				
									PRIPO-VEDNI PESNIK				
									MADŽAR. ŠAHIST (PETER) REKA V NEMČIJI				
AVTOR SLIKE: PRIMOŽ GODINA	FILM JANETA KAVČIČA IZ 1977	TEKOČINA Z UREJE-NO NOTR. ZGRADBO	AZIJSKI RAKUNJI PES	MESTO NA NIZO-ZEMSKEM	NARODNI PARK NA KJUŠUJU	NAŠ FLAVTIST (KLEMEN)	GLAS URE DAVID NIVEN						
STREŽNICA NA LETALU												LOJZE OBLAK DRUŽABNA IGRA	
EVROPSKI UMET-NOSTNI SLOG										SKUPEK TRAVE FIGU-RICA PRI MAORIH			
VODJA GOSPO-DARSKEGA OBJEKTA							VINO-RODNA RASTLINA DIRKAČ LAUDA					RUMENA SPOMLA-DANSKA CVETICA	OPLOV CESTNI TEREDEC
NAŠ BIOLOG IN FIZIOLOG (ANDREJ)					MNOŽIN. OSEBNI ZAJMEK STRUPEN PLIN				KRČEVITA JEZA NAŠELJE PRI OSIJEKU				
ALEŠ ČEH			KOŠČEK PEČENE SVINJINE TISOČ TON									RUDOLF NUREJEV TIBETAN-SKO GOVEDO	
HOKEJSKI TRENER ZUPAN-ČIČ				OVADUH, IZDA-JALEC VRSTA IGLAVCA									
PRISTA-NIŠČE NA HONŠUJU						AZIJSKI VELETOK PORTUG. PISATELJ (CARLOS)				GROBO DOMAČE SUKNO PERJE PRI REPI			
ARETE, KREPOST							PLEMIČ V FEVDALNI PRUSIJI PLEŠALEC OTRIN						
ČILSKI TENISAČ (MARCELO)					BOLNIŠKA PREHRANA VERSTVO, RELIGIJA							SIMBOL ZA NATRIJ REZULTAT TEKME	
KAR SE VSTAVI V KAJ								DEL JEDIL-NEGA PRIBORA	RIMSKI CESAR IGRALKA GARDNER				NOČNO ZABA-VIŠČE
JAP. SMU-ČARSKI SKAKALEC (DAKI)				ANTIČNA LJUB-LJANA DANIEL DEFOE						NIHAJ, GUG ČARLI NOVAK			
VLAČUGA, PROSTI-TUTKA							MANJŠI, KOPIČAST OBLAK						
KIPAR ZAHARIAŠ							NEKDANJI OROŽNIK						

OSMI PAKET UKREPOV ZA OMILITEV POSLEDIC EPIDEMIJE

Osmi protikoronski zakon je prinesel dodatne ukrepe za ohranitev delovnih mest in pomoč gospodarstvu v zaostrenih razmerah epidemije covida-19, med drugim podaljšanje subvencioniranja čakanja na delo ter prevzem dela bremena za dvig minimalne plače s strani države. Zakon o dodatnih ukrepih za omilitev posledic COVID-19 (ZDUOP) je stopil v veljavo 5. februarja 2021.

Brezplačne zaščitne maske za podjetnike v Logatcu

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije v imenu Ministrstva RS za gospodarski razvoj in tehnologijo poziva samozaposlene in mikro podjetja z enim do štirimi zaposlenimi k prevzemu brezplačnih zaščitnih mask. Maske bodo prijaviteljem iz Logatca, tako članom kot nečlanom OZS, na voljo na območni obrtno-podjetniški zbornici Logatec. Vloga je preprosta in elektronska prek spletne strani www.ozs.si/maske.

Podaljšanje ukrepa subvencioniranja čakanja na delo doma

PKP8 podaljšuje ukrep subvencioniranja čakanja na delo doma od 1. februarja do 30. aprila z možnostjo podaljšanja do 30. junija 2021. Povračilo nadomestila plače bodo lahko uveljavili vsi delodajalci, ki so bili registrirani najpozneje 31. decembra 2020 in jim bodo po njihovi oceni prihodki v letu 2021 zaradi epidemije upadli za več kot 20 % glede na leto 2019 oziroma 2020.

Država bo krila 80 % nadomestila plače, pri čemer je višina subvencije omejena z višino povprečne plače za oktober 2020. Delodajalci, ki ne dosegajo praga 1,2 milijona evrov državne pomoči po interventnih zakonih, bodo lahko prejeli povračilo v celoti. V obeh primerih subvencija vključuje nadomestilo plače in prispevke za socialna zavarovanja (bruto I). Za čas, ko je delodajalcu prepovedano opravljanje dejavnosti zaradi vladnega odloka, pa je v povračilo nadomestila plače, ki ga krije država, vključeno nadomestilo plače z vsemi davki in prispevki delodajalca (bruto II).

Subvencioniranje dviga minimalne plače

Delodajalci bodo za plače delavcev, katerih plača brez dodatkov ne dosega zneska minimalne plače, v prvi polovici leta upravičeni do povračila dela minimalne plače v obliki mesečne subvencije v višini 50 evrov. Za zaposlene s krajšim delovnim časom bodo delodajalci upravičeni do subvencije sorazmerno delovnemu času, za katerega je delavec sklenil pogodbo o zaposlitvi oziroma opravljal delo.

Za plače in nadomestila plače, ki jih bodo delodajalci izplačali v obdobju od julija do vključno decembra, pa se bo določila nižja najnižja osnova za plačilo socialnih prispevkov. Najnižja osnova se bo začasno znižala s 60 % povprečne plače na višino minimalne plače.

Delodajalec v obdobju prejemanja subvencije in še tri mesece po tem delavcev, za katere je prejemal subvencije, ne sme odpustiti iz poslovnega razloga niti iz poslovnih razlogov odpustiti večjega števila delavcev.

Krizni dodatek

PKP8 odpravlja neenakost med delavci, ki so pri plači v decembru prejeli plačilo za poslovno uspešnost ali del tega plačila (na primer božičnica) in zato niso bili upravičeni do kriznega dodatka. Čeprav so ta mesec delali, so bili v drugačnem položaju glede na tiste, ki so plačilo za poslovno uspešnost prejeli izplačano v drugih mesecih, na primer januarja.

Ukrep sporočanja dela na domu preko portala SPOT je podaljšan od 1. 4. do 31. 12. 2021. PKP-8 ponovno uvaja institut **kratkotrajne bolniške odsotnosti** do treh zaporednih dni v kosu. Delavec bo to pravico lahko izrabil enkrat v posameznem koledarskem letu. Velja do 31. 12. 2021. Ukrep je urejen enako kot po PKP-5.

Delno subvencioniranje skrajšanja polnega delovnega se omogoča tudi fizičnim osebam, ki opravljajo **kmetijsko dejavnost** in preko pogodbe o zaposlitvi zaposlujejo delavce. Finančno nadomestilo zaradi izpada dohodka za nosilce kmetijskih gospodarstev in nosilce dopolnilne dejavnosti tudi za nazaj, od 1. oktobra 2020. Začasni ukrep polnega plačila prispevkov za socialno varnost za **verske uslužbence**.

Do 30. junija 2021 se podaljšuje ukrep nadomestila izpada prihodkov izvajalca prevoza potnikov v železniškem prometu, za izvajalce **prevozov potnikov** z avtobusi in imetnikom licence za opravljanje prevozov v cestnem prometu, ki izvajajo občasni prevoz s kombiniranimi vozili. Do 24. 6. 2021 se podaljšuje ukrep nadomestila izpada prihodkov iz naslova šolskih prevozov.

Širši krog upravičencev

Med prejemnike solidarnostnega dodatka so bile vključene nekatere nove kategorije.

- dijaki, starejši od 18 let (dopolnil pred 19. oktobrom 2020), v višini 50 evrov
- študenti s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki se v študijskem letu 2020/2021 izobražujejo na tujem visokošolskem zavodu v višini 150 evrov
- brezposelni, ki so delo izgubili po 12. marcu 2020 (in so 5. februarja 2021 bili še vedno brezposelni) v višini 150 evrov
- prejemniki nadomestil iz invalidskega zavarovanja, ki delajo krajši delovni čas, in so na začasnem čakanju na delo
- vojni veterani v višini 150 evrov

Dejan Šraml

LOGATČAN, KI SKRBI ZA SMUČI NAJBOLJŠE ŠPRINTERKE NA SVETU

Matica Slabeta smo ujeli tik pred odhodom na svetovno prvenstvo v teku na smučeh, ki ga letos gosti Oberstdorf v Nemčiji. Nekdanji tekač na smučeh in trener najmlajših v TSK Logatec zadnja tri leta igra ključno vlogo pri pripravi smuči naših najboljših smučarskih tekačev in tekačic, med katerima sta nam najbolj znana Miha Šimenc, ki trenutno okreva po operaciji, in Anamarija Lampič, ki jo lahko, kadar ni na tekmovanjih in pripravih, Logatčani srečujemo tudi na lokalnih gozdnih poteh okoli Sekirice.

Ja, tek na smučeh je doma v Logatcu, zato ni nič čudnega, da Logatčani dihamo z vsakim tekmovalcem posebej, ko jih spremljamo prek domačih zaslonov. Matic na tekmah svetovnega ranga diha neposredno z ekipo, saj predstavlja enega od treh ključnih serviserjev smuči za naše najboljše.

V pogovoru ves čas v ospredje postavlja dobre medsebojne odnose, veliko znanja, inovativnosti in zaupanje med trenerji, tekmovalci in serviserji. To je tisti recept, ki ekipo bogati, jo ves čas nadgrajuje in ji omogoča, da se lahko ponosno kosa z najboljšimi na svetu. Serviserji, pravi Matic, so ključni, kajti na koncu brez izvrstno pripravljenih smuči tudi dobrih rezultatov ni. »Prav zaradi tega zavedanja je delo ves čas adrenalinsko in polno izzivov. Ni

težko vstati ob štirih zjutraj in začeti pripravljati smuči, preizkušati različne maže, testirati smuči in biti na največjih obratih ves tekmovalni dan in še kakšen dan ali dva prej. Pa tudi če je zunaj -25 stopinj in brije sibirski mraz,« je nad svojim delom navdušen Matic. »Ponosen sem, da sem del ekipe, ki je sposobna premagati najboljše na svetu,« pravi, »celo svetovne velesile smučarskega teka kot sta npr. Norveška in Švedska, ki ne prednjačijo le v številu tekmovalcev in spremljevalnih ekip, ampak predvsem v finančnih vložkih v ta šport.« Matic ob tem malce zadržano, a še vedno ponosom pove, da ima slovenska reprezentanca en servisni kombi, Norvežani pa npr. večnadstropen in v vse smeri raztegljiv vlačilec s priklopnikom.

A ne glede na to se iz Maticevih ust čuti energija, želja po uspehih in prepričanje, da zmorejo. Čuti se povezanost slovenske ekipe, čuti se, da dihamo kot eno. In to je tisto, kar nas gledalce in navdušence športa privabi prek ekrane. Verjamem, da nas bodo navduševali tudi na tokratnem svetovnem prvenstvu in prihodnjih, na katerih se bo ekipi, upamo in držimo pesti, pridružil tudi naš Miha Šimenc.

Mojca Pavlin

Foto: osebni arhiv M. S.

